

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

woensdag

mercredi

06-03-2002

06-03-2002

14:00 uur

14:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Interpellatie van de heer John Spinnewyn tot de 1
minister van Landsverdediging over "het
reservekader in de nieuwe herstructurering"
(nr. 1153)

Sprekers: **John Spinnewyn, André Flahaut,**
minister van Landsverdediging

Interpellatie van de heer Pieter De Crem tot de 4
minister van Landsverdediging over "de
uitbreiding van de NAVO" (nr. 1157)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut,**
minister van Landsverdediging, **Robert Denis,**
Peter Vanhoutte, Dalila Douifi, Jan Eeman

Moties 19

Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de 20
minister van Landsverdediging over "de
mijnenveegcapaciteit" (nr. 6635)

Sprekers: **Luc Sevenhans, André Flahaut,**
minister van Landsverdediging, **John**
Spinnewyn, Peter Vanhoutte

Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de 23
minister van Landsverdediging over "de aankopen
van militair materiaal" (nr. 6645)

Sprekers: **Luc Sevenhans, André Flahaut,**
minister van Landsverdediging

SOMMAIRE

Interpellation de M. John Spinnewyn au ministre 1
de la Défense nationale sur "le cadre de réserve
dans le contexte de la nouvelle restructuration"
(n° 1153)

Orateurs: **John Spinnewyn, André Flahaut,**
ministre de la Défense

Interpellation de M. Pieter De Crem au ministre de 4
la Défense nationale sur "l'élargissement de
l'OTAN" (n° 1157)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut,**
ministre de la Défense, **Robert Denis, Peter**
Vanhoutte, Dalila Douifi, Jan Eeman

Motions 19

Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la 20
Défense sur "la capacité en matière de dragage
de mines" (n° 6635)

Orateurs: **Luc Sevenhans, André Flahaut,**
ministre de la Défense, **John Spinnewyn,**
Peter Vanhoutte

Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la 23
Défense sur "l'achat de matériel militaire"
(n° 6645)

Orateurs: **Luc Sevenhans, André Flahaut,**
ministre de la Défense

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

van

du

WOENSDAG 6 MAART 2002

MERCREDI 6 MARS 2002

14:00 uur

14:00 heures

De vergadering wordt geopend om 14.06 uur door de heer Pieter De Crem, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.06 heures par M. Pieter De Crem, président.

01 Interpellatie van de heer John Spinnewyn tot de minister van Landsverdediging over "het reservekader in de nieuwe herstructurering" (nr. 1153)

01 Interpellation de M. John Spinnewyn au ministre de la Défense nationale sur "le cadre de réserve dans le contexte de la nouvelle restructuration" (n° 1153)

01.01 John Spinnewyn (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, voor zover ik weet, is het reservekader nog altijd een aanvulling van het actieve kader. De reservisten zouden de toegevoegde waarde moeten zijn, zodat de krijgsmacht aan alle opdrachten, zowel in vreedstijd als in oorlogstijd, kan voldoen. Door de vele internationale verplichtingen die binnen de voorziene termijnen uitgevoerd moeten kunnen worden, is dat een serieuze uitdaging.

Daarbij komt nog dat ons land zich ertoe geëngageerd heeft om het mobiliseerbare gedeelte van bepaalde eenheden ter beschikking te stellen van de Navo. Bijgevolg is het noodzakelijk effectief te beschikken over een degelijk getrainde reserve met het oog op de goede operationele werking. In de toekomst zal, of zou, de getalsterkte van de actieve eenheden van de krijgsmacht in vreedstijd en oorlogstijd afhankelijk zijn van het reservekader om de functionaliteit te maximaliseren.

Op papier is de Belgische getalsterkte in orde, en dus zou mijn vraag overbodig moeten zijn. De vraag is echter: wat blijft er nog over van de reservisten? Ik hoor de jongste tijd veel klachten als zou het huidige reservekader niet werkbaar zijn. Daarbij komt dat de opvolging wegvalt. De lichten van 1991 tot 1994 worden wel nog in reserve gehouden tot het einde van hun wettelijke verplichtingen, gedurende 8 of 15 jaar, maar dat betekent dat 2002 in feite het laatste jaar is voor de meeste van die dienstplichtigen.

Kortom, enerzijds bestaat er een behoefte aan reservisten. Anderzijds is er de onhoudbare situatie om het actuele reservekader in stand te houden.

Duidelijk is dat de grootste groep, de verplichte reserve van echte dienstplichtigen, op vrij korte termijn zal wegvallen, zelfs al zou men

01.01 John Spinnewyn (VLAAMS BLOK): A l'heure actuelle, la réserve complète le cadre actif. Les forces armées sont ainsi en mesure de remplir toutes les missions qui leur sont imparties en temps de paix comme en temps de guerre. Il est nécessaire de pouvoir disposer d'une réserve bien entraînée pour porter l'effectif à 100 pour cent. Les contingents de 1991 à 1994 font encore partie de la réserve. Toutefois, la plupart des miliciens effectuent actuellement leur dernière année en tant que réservistes. La réserve est donc pratiquement devenue insignifiante et rien n'est prévu pour la suite.

Il y a une pénurie de réservistes mais rien n'est fait pour y remédier. Prévoit-on de prolonger la réserve? Des réservistes sont-ils disponibles immédiatement? Pourquoi n'a-t-on pas abordé la question du cadre de réserve lors des discussions relatives à la restructuration? Envisage-t-on de supprimer la réserve? A-t-on besoin d'une réserve pour compléter l'armée professionnelle? Le personnel des

de periode van de wettelijke verplichtingen verlengen. Overigens, komen die verlengingen er?

Dan hebben we het nog niet gehad over de behoefte van de spoedinterventies. Hoeveel staan we met de onmiddellijk beschikbare reservisten? Ook hier lijkt het mij dat alleen in theorie vooruitgang is geboekt. Wat is de stand van zaken wat het toekomstig kader van reservisten zonder militair verleden betreft? Ook hier graag enige toelichting. Waarom werd het probleem van het reservekader niet besproken bij de nieuwe herstructurering?

Een andere vraag is die naar het onderhoud van het materieel voor de reserve en de opvang van het reserve. Waar komen de reservisten in de toekomst terecht? Wat is de kostprijs van het onderhoud en de reserve? Duidelijk is dat er wordt getalmd. Het is bijzonder stil rond de reserve. Wat is de minister van plan? Wat is nog echt haalbaar? Denkt hij aan de afschaffing van de reserve? Heeft een klein beroepsleger nog een reserve nodig?

Mijnheer de minister, eerder hadden wij het over een gewijzigde situatie en over een andere invulling van militaire strategieën in de gewijzigde oost-west-verhouding. Daar zijn wij allemaal van doordrongen. Inzake invulling op het vlak van de vorming, de reserve en de training heb ik de indruk dat wij moeilijk loskomen uit het stramen van vroeger.

Momenteel wordt het spoorwegpersoneel opgenomen in een spoorwegbrigade als reserve. Zullen dat de enige reservisten blijven tegen wil en dank, of wordt er juist aan gedacht om dat soort van specifieke reserve uit te breiden naar andere openbare sectoren?

01.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, collega's, de notie "onmiddellijk beschikbare reserve" werd gecreëerd opdat Defensie op korte tijd, als de situatie zulks vereist, over reservisten op bepaalde sleutelfuncties zou kunnen beschikken. De notie is geïntegreerd in de wet van 16 mei 2001 houdende het statuut van de militairen van het reservekader van de krijgsmacht. De wet is momenteel nog niet van toepassing, omdat het koninklijk en het ministerieel besluit nog niet werden goedgekeurd. De defensiestaf werkt momenteel aan de beide documenten.

Zodra beide documenten de voorziene syndicale en politieke goedkeuring hebben gekregen, zal de wet van 16 mei 2001 van toepassing worden en zal automatisch ook kunnen worden begonnen met het aantrekken van reservisten voor de onmiddellijk beschikbare reserve. Die zijn in de eerste periode afkomstig uit een bestaande reserve. In een later stadium kunnen ook de opgeleide reservisten, gerekruteerd uit het burgermilieu, van de reserve deel uitmaken.

Als de wet van 16 mei 2001 van toepassing wordt, zullen de reservisten in vier trainingscategorieën worden opgedeeld. Voor elk van de categorieën is er een minimumaantal trainingsdagen per jaar. De training dient te gebeuren in de eenheid waaraan de betrokkene is toegewezen en volgens zijn functie. Categorie A komt overeen met het normale trainingsniveau, voldoende voor de meeste eenheden. Categorie P waarvan de trainingen meer intensief zijn, zijn voor het reservepersoneel van particuliere eenheden met een zeer korte verwittigingstermijn.

chemins de fer est à présent repris dans une brigade des chemins de fer en tant que réserve. A-t-on l'intention d'appliquer également cette mesure à d'autres secteurs publics?

01.02 **André Flahaut**, ministre: La réserve immédiatement disponible a été créée afin de permettre, le cas échéant, l'engagement à court terme de réservistes pour des postes-clés. La loi mettant ce principe en œuvre n'est pas encore d'application. Mon département prépare actuellement les arrêtés royaux et ministériels relatifs à cette matière. Dans un premier temps, nous puiserons, pour ce groupe particulier, dans la réserve existante. Ultérieurement, des réservistes civils spécialement formés à cet effet pourront éventuellement en faire partie.

Les réservistes seront subdivisés en quatre catégories d'entraînement. La catégorie A correspond à un niveau d'entraînement normal. Le personnel de réserve d'unités pour lesquelles le délai d'appel est très court appartient à la catégorie P et

De categorie S zal worden toegekend aan het personeel van de speciale reserve en de categorie B zal worden toegekend aan het personeel dat tijdelijk niet wenst deel te nemen aan de minimumtrainingen waarin jaarlijks wordt voorzien.

De reserve wordt volledig geïntegreerd in Defensie. Als dusdanig zijn er geen specifieke herstructureringsrichtlijnen nodig.

Momenteel worden wel praktische richtlijnen uitgewerkt die de gevolgen van de herstructurering voor de reservetroepen moeten opvangen. Zo wordt de laatste hand gelegd aan de integratie van het reservepersoneel in de organisatie van de eenheden en wordt waar nodig overgegaan tot de reffectatie van reservisten.

In het verleden bestond de groepering Service Militaire des Chemins de Fer, die alle reservisten werkzaam bij de spoorwegen groepeerde. De bedoeling was om in geval van mobilisatie deze dienstplichtigen op te roepen en hen, gezien het strategisch belang hiervan voor de defensie van het land, een militair statuut te geven, hoewel zij een normale functie bij de Spoorwegen zouden blijven uitoefenen. Deze groep reservisten dooft echter langzaam uit, aangezien de dienstplicht werd opgeschort en het einde van hun militaire verplichtingen langzaam nadert.

In de toekomst zal een aantal reservisten met verplichtingen in de reserve worden beperkt tot de ex-actieve militairen die het einde van hun contract vroegtijdig hebben bereikt. Alle andere reservisten behoren op vrijwillige basis tot het reservekader.

01.03 John Spinnewyn (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat het een theoretisch probleem is en dat een aantal besluiten moet worden getekend.

Mijnheer de minister, ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag of er een verlenging komt voor de lichte 1991-1994. Vervalt de wettelijke termijn van 15-18 jaar of zal deze termijn worden verlengd?

01.04 André Flahaut, ministre: Comme vient de me le dire mon collaborateur, les obligations pour les militaires du cadre de réserve courent jusqu'en 2009. Passé cette date, nous devons être prêts avec la nouvelle réforme. J'ajoute d'ailleurs que mon souhait est d'être prêt avant cette date.

Nous avons essayé de trouver des solutions tout d'abord sur les plans pécuniaire et administratif. Il reste le troisième élément, le statut social. A ce niveau, je dois avouer que, tant dans le secteur public que dans le secteur privé, la volonté d'accorder des facilités à celles et ceux qui voudraient s'inscrire volontairement dans une réserve n'existe pas. On retrouve cette même préoccupation avec les volontaires dans les corps des sapeurs-pompiers, par exemple. Aujourd'hui, il n'existe pas dans notre pays de solidarité intersectorielle suffisante pour considérer que le fait pour un travailleur ou une travailleuse de se consacrer à une formation ou à

reçoit un entraînement plus intensif. Quant à la catégorie S, elle comprend le personnel de la réserve immédiatement disponible. Enfin, ressortissent à la catégorie B, les réservistes qui n'ont temporairement pas suivi l'entraînement annuel.

La réserve est intégrée à la Défense. Une restructuration spéciale n'est dès lors pas nécessaire. Des directives pratiques compenseront les conséquences de la réforme.

Les employés des chemins de fer faisant partie de la réserve appartiennent à un service militaire particulier. En cas de mobilisation, ils se voient octroyer un statut militaire spécial mais continuent à exercer leurs fonctions. Comme le service militaire a été supprimé, ce groupe particulier est appelé à disparaître.

Dorénavant, la réserve sera limitée aux ex-militaires qui mettent fin à leur contrat avant terme. Les autres réservistes seront des volontaires.

01.03 John Spinnewyn (VLAAMS BLOK): Il s'agit donc d'un problème purement technique. Mais y aura-t-il une prolongation pour les levées de 1991 à 1994? L'obligation légale de huit ou de quinze ans sera-t-elle prolongée?

01.04 Minister André Flahaut: De verplichtingen van de reservemilitairen gelden nog tot 2009. Daarna moeten wij een nieuwe reserve klaar hebben. Ik hoop er echter voor die datum mee klaar te zijn. Het enige probleem is het sociaal statuut. Ik heb niet de indruk dat men bereid is faciliteiten toe te kennen aan de vrijwilligers die carrière willen maken in de reserve. Van echte interprofessionele solidariteit valt op dit ogenblik weinig te bespeuren.

une fonction d'utilité publique sur une base complémentaire mérite de lui conférer un statut ou le maintien des avantages pendant la durée de la réserve.

Je suis forcé de le constater mais je ne peux pas imposer cette amélioration-là. Des consultations ont été entreprises. En son temps, j'avais interpellé le collège des secrétaires généraux – aujourd'hui, je devrai sans doute m'adresser à d'autres interlocuteurs – et le Conseil national du travail mais aucun consensus ne se dégage pour le secteur privé.

Ik kan een dergelijke houding niet opleggen. Er werd onder meer contact gelegd met de NAR, maar er is hieromtrent nog geen oplossing uit de bus gekomen.

01.05 John Spinnewyn (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik ben hiervan op de hoogte. Het valt me op dat de verplichting wel geldt voor de NMBS, een verlieslatende sector. Iedereen die bij de NMBS werkt komt automatisch terecht in het reservekader van het leger. Voor andere sectoren kan dit helemaal niet en wordt dit tegengewerkt.

01.05 John Spinnewyn (VLAAMS BLOK): Le personnel des chemins de fer fait donc automatiquement partie de la réserve? D'autres secteurs s'opposent à cette situation. Est-ce possible?

01.06 André Flahaut, ministre: Si vous le permettez, je procéderai à des vérifications.

01.06 Minister André Flahaut: Ik zal het laten nagaan, als u het mij toestaat.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*Voorzitter: Josée Lejeune.
Présidente: Josée Lejeune.*

02 Interpellatie van de heer Pieter De Crem tot de minister van Landsverdediging over "de uitbreiding van de NAVO" (nr. 1157)

02 Interpellation de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense nationale sur "l'élargissement de l'OTAN" (n° 1157)

02.01 Pieter De Crem (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijn interpellatie past in een ruimer debat over de relatie tussen de Verenigde Staten en Europa. Ik denk dat we daar in de toekomst nog uitgebreid over zullen kunnen discussiëren. Na de paasvakantie zal een parlementair debat plaatsvinden om deze aangelegenheid te bespreken.

02.02 Minister André Flahaut: Dat is een vraag van de heer Van der Maelen.

02.03 Pieter De Crem (CD&V): Het is een vraag van de heer Van der Maelen. Ik meen dat het parlementair debat na de paasvakantie zal doorgaan en verscheidene dagen zal duren.

02.03 Pieter De Crem (CD&V): Un débat parlementaire relatif aux relations entre l'Europe et les Etats-Unis sera bientôt à l'ordre du jour. Ma question s'inscrit dans ce contexte mais se concentre sur le rôle de l'OTAN.

Ik wil toch even blijven stilstaan bij de militaire component in deze discussie, namelijk de relatie met de NAVO en de toekomst van het bondgenootschap. Ik zal het uitgangspunt van de Vlaamse christendemocraten met betrekking tot de NAVO nogmaals herhalen. Sedert de oprichting van de West-Europese Unie in 1948 en het Verdrag van Brussel van 1949 heeft ons land duidelijk de optie genomen om af te stappen van een louter nationaal georganiseerde defensie. Ook vandaag onderschrijven wij nog steeds de beslissing waarbij nationale veiligheid en defensie gegarandeerd worden in een Europees kader

Pour le CD&V, la Belgique doit demeurer fidèle à l'engagement qu'elle a contracté dans le cadre de l'OTAN. Nous estimons que le développement de l'OTAN peut se

binnen het transatlantisch bondgenootschap.

Dat heeft West-Europa gedurende 50 jaar gevrijwaard van een gewapend treffen en heeft bovendien de interne stabiliteit gegarandeerd. Ik merk dat niet iedereen binnen dit Parlement er terzake dezelfde mening op nahoudt maar dat past waarschijnlijk in de paars-groene debatkultuur. Wij hebben ook essentieel bijgedragen tot stabiliteit, vrede, veiligheid en welvaart voor de bevolking.

Wij zijn voorstander van een verdere uitbouw van de Europese defensie-identiteit in het kader van de transatlantische alliantie. Wij aanvaarden bovendien het dragen van een rechtvaardig deel van de lasten verbonden aan onze collectieve bescherming. Dit wil eigenlijk zeggen dat we via de NAVO een levensverzekering of een veiligheidsverzekering hebben gesloten en de "burden-sharing" is de premie die we moeten betalen voor de risico's waartegen we ons via het bondgenootschap willen verzekeren.

Vandaag is de NAVO op zoek naar een tweede of zelfs derde adem. Ik zal niet zoals collega Van der Maelen het nut van het bondgenootschap in vraag stellen. Ik zal ook niet de solidariteit, die de hoeksteen is van de samenwerking in het bondgenootschap, in vraag stellen. Het druist trouwens in tegen de visie van een eminent partijgenoot van collega Van der Maelen, de voormalige secretaris-generaal van de NAVO, die we veertien dagen geleden met veel verve in de evenknie van "Faire le point" of "Face à la presse" hebben gezien. Voormalig collega Claes heeft met veel verve de belangrijke rol van de NAVO verduidelijkt.

Het bondgenootschap wordt evenwel steeds opnieuw geconfronteerd met een aantal nieuwe uitdagingen waarop een antwoord moet worden gegeven. We zouden kritisch of misschien te kritisch kunnen zijn en stellen dat een dergelijke organisatie in staat zou moeten zijn om deze evoluties te voorspellen en erop te anticiperen. De secretaris-generaal van de NAVO is evenwel geen madame Soleil. Ze is trouwens een aantal jaren geleden ter ziele gegaan.

Ik denk dat men moeilijk op een aantal zaken kan anticiperen, maar toch is die kritiek terecht. De NAVO heeft bepaalde evoluties in het internationaal veiligheidsdebat rond nieuwe risico's niet altijd voldoende in kaart gebracht. Ze heeft daar te weinig tijd aan besteed. Een aantal andere zaken werd wel degelijk goed ingeschat.

Ik sta nog even stil bij de aandacht die werd geschonken aan een aantal nieuwe dreigingen, ontstaan uit de groeiende verwevenheid tussen het terrorisme en de transnationaal georganiseerde misdaad, tussen fanatisme en extremisme, tot lokale spanningen leidende migratiestromen, de kwetsbaarheid van data en communicatie, structuren als basis van de informatiemaatschappij en ook de verregaande impact van de technologische innovatie op de wijze van oorlogsvoering.

Anderzijds werd er, denk ik, te weinig aandacht besteed aan het operationeel maken van maatregelen om op de bedreigingen te anticiperen. Door de gebeurtenissen van 11 september van vorig jaar is alles in een stroomversnelling geraakt. Wij moeten vaststellen dat de NAVO geen pasklaar antwoord heeft op de vraag hoe kan worden omgegaan met het internationale terrorisme en met een terrorisme

poursuivre et nous considérons les obligations indéfectibles liées à un tel engagement comme une compensation pour la sécurité qui découle de notre adhésion.

A l'heure actuelle, l'OTAN est activement à la recherche d'un second souffle.

L'alliance se voit confrontée à de nouveaux défis. Parfois, l'OTAN a sous-estimé de nouveaux risques, tels que les liens entre le terrorisme et la criminalité organisée supranationale. Depuis les attentats du 11 septembre, il apparaît clairement que les mesures en vue de faire face à ces menaces ont été insuffisamment préparées. Que ce soit sur le plan du terrorisme international ou sur le plan politique, je songe, à cet égard, au processus de *peace making*, dans les Balkans, l'OTAN n'est pas en mesure d'apporter une réponse appropriée aux problèmes qui se posent.

Dans quelle mesure l'OTAN risque-t-elle de devenir victime de son succès? L'augmentation constante du nombre d'Etats membres ne facilite pas la prise de décisions. De plus, l'adhésion de pays de l'ancien bloc de l'Est ne manque pas d'inquiéter la Russie. Ce n'est sans raison que les États-Unis cherchent à renforcer leurs relations avec cette dernière.

La Russie a toujours considéré l'adhésion des Etats baltes à l'OTAN comme une menace pour la stabilité internationale. L'institution du nouveau conseil OTAN-Russie supprime partiellement cette menace.

Il est vraisemblable que l'Alliance revêtera davantage à l'avenir un caractère politique.

Quel rôle notre pays pense-t-il jouer au sein de l'OTAN? L'opérabilité de nos forces armées est-elle suffisante compte tenu des

dat zo goed is georganiseerd dat het een bedreiging vormt voor de wereldvrede. In die zin had collega Eyskens destijds toch wel gelijk toen hij stelde dat de Derde Wereldoorlog was uitgebroken, zijnde de globale oorlog tegen een nieuwe vorm van terrorisme. Daaruit concluderen dat de NAVO een overbodige organisatie zou zijn, wat sommige leden of fracties in het parlement en sommige regeringspartners doen, is natuurlijk te verregaand en is volledig misplaatst.

Het feit dat de NAVO nog geen pasklaar antwoord heeft, heeft onder meer te maken met de aandacht die de jongste tijd vooral uitgaat naar de Balkan, waar de NAVO bewijst dat ze ook op het terrein een belangrijke rol heeft te spelen. Ook de nakende uitbreiding en de rol van Rusland zijn uitdagingen die van groot belang zijn voor de toekomst van het bondgenootschap. Hier rijst de vraag in welke mate de NAVO het slachtoffer dreigt te worden van haar eigen succes en palmares. Met het steeds toenemend aantal lidstaten dreigt het vinden van een consensus en de besluitvorming binnen het bondgenootschap veel moeilijker te worden. De Verenigde Staten willen dat het aantal leden snel uitbreidt om aan te tonen dat Rusland geen aanspraak kan maken op bijvoorbeeld de Baltische Staten. Een goede relatie met Rusland, waaraan hard wordt gewerkt, is nu ten eerste aangewezen om het lidmaatschap van een aantal voormalige Oostbloklanden – op zijn zachtst gezegd – draaglijk te maken. Rusland heeft in het verleden steeds gesteld dat het lidmaatschap van de Baltische staten een bedreiging zou vormen voor de regionale stabiliteit. Deze vrees valt waarschijnlijk weg door de oprichting van een nieuwe NAVO Rusland-Raad.

Er bestaat nog een andere vrees, met name dat er met de uitbreiding naar en de betrokkenheid van Rusland een inhoudelijke verschuiving zou optreden waardoor het bondgenootschap zou evolueren naar een veeleer politiek bondgenootschap, in de plaats van een militaire alliantie. Aldus kunnen de Verenigde Staten het bondgenootschap gebruiken voor de politieke rugdekking van militaire operaties.

Een andere bezorgdheid is het zoeken naar het antwoord op de vraag hoe in ons land de toekomst van de NAVO wordt gezien en welke rol daar voor ons land is weggelegd. Is, nu de NAVO een aantal plannen heeft voor de oprichting van drie snelle interventiemachten, de beschikbare capaciteit en de operationaliteit van onze strijdkrachten voldoende gegarandeerd om op die vraag in te gaan?

We hebben weer een slecht rapport gekregen omdat ons land het kleinste percentage van zijn militaire uitgaven besteedt aan militair materieel. Ik meen dat dit thema vandaag nog aan de agenda staat, dus ik wil het gras niet wegmaaien voor de voeten van een aantal andere mensen.

Graag kreeg ik van de minister een antwoord om de volgende vragen.

Ten eerste, hoe ziet de minister de rol van de NAVO na de internationale crisis, ontstaan na 11 september? Wat is de opvatting van de regering met betrekking tot het nieuw strategische concept dat een verdere verdieping van de NAVO inhoudt? Met andere woorden, neemt uzelf de optie van de deepening en de strenghtening in plaats van de growthening?

missions qu'elles sont appelées à remplir au sein de l'OTAN? En pour cent, c'est notre pays qui dépense le moins pour l'acquisition de matériel militaire.

Quel rôle devrait jouer l'OTAN après le 11 septembre selon le ministre ? Quelle position adopte le gouvernement à l'égard du nouveau concept stratégique? Une extension vers l'Est est-elle stratégiquement justifiée par rapport à la Russie? Quels pays pourraient adhérer à l'OTAN selon la Belgique? Le nombre d'Etats membres européens est en augmentation. Cela aura-t-il pour effet de consolider la position de l'UE au sein de l'OTAN? Quelles conséquences entraînera l'augmentation du nombre de membres de l'OTAN sur le fonctionnement de cette institution?

En Bulgarie, le ministre a déclaré que ce pays figurait sur la liste des Etats dont la candidature a été accueillie favorablement, ce qui est contraire à tous les accords: aucun nom de pays ne devait être cité, seuls les critères devaient être évoqués. Cette déclaration a constitué un mauvais signal. De quel mandat la Belgique disposait-elle? Cette déclaration complique le processus de Reykjavik et de Prague.

Ten tweede, is het niet wenselijk zeer omzichtig om te springen met de uitbreiding van de NAVO in het licht van de strategische verhoudingen met Rusland?

Ten derde, heeft de regering al beslist welke landen er voor België mogen toetreden? Met een groter wordend aantal Europese lidstaten neemt het Europese gewicht binnen de NAVO toe. Hoe ziet u, als bevoegd minister, de verhouding met de Atlantische bondgenoten evolueren? Ziet u de besluitvorming binnen de NAVO evolueren met een steeds groter wordend aantal lidstaten?

Mijnheer de minister, u hebt zich ook naar het buitenland begeven, meer bepaald naar Bulgarije. U hebt daar een toch vrij belangwekkende verklaring gegeven. U zei dat de NAVO moet uitbreiden en dat Bulgarije ook op de lijst staat van de landen die zullen kunnen toetreden tot de NAVO. U weet even goed als ik, mijnheer de minister, dat zulks heel wat schokgolven heeft veroorzaakt. Daarmee doorkruist u de logica van het toetredingsproces, zowel van Reykjavik als van Praag op het einde van het jaar. De afspraak was geschreven en ongeschreven dat er enkel over toetredingscriteria mocht worden gesproken en dat de lijst van de landen daaraan nominatum niet zou worden toegevoegd om de heel eenvoudige reden dat er in het voorjaar verkiezingen zijn in Slovaakse. De uitslag van de verkiezingen in Slovaakse kan een weerslag hebben op de toetreding van het land tot de NAVO.

Ik denk dus dat u in Bulgarije het verkeerde signaal hebt gegeven en dat er daardoor binnen de NAVO een groot probleem is ontstaan. Een aantal landen vroeg zich immers af welk mandaat de Belgische minister van Landsverdediging had om in Sofia te vertellen dat het land zou mogen toetreden onafhankelijk van de vraag of aan de toetsingscriteria is voldaan. Vandaag moeten wij mijns inziens niet alleen kunnen discussiëren over de vragen uit de interpellatie, maar ook over uw demarche in Sofia, die het toetredingsproces van de nieuwe landen eigenlijk heeft bemoeilijkt, mijnheer de minister. De Baltische staten, Slovenië en Roemenië hebben uw woorden op bijzonder eigenaardige manier geïnterpreteerd. U hebt ook het proces van IJsland en Tsjechië bemoeilijkt.

02.04 Robert Denis (PRL FDF MCC): Madame la présidente, monsieur le ministre, après l'intervention de M. De Crem sur ce sujet, je voudrais exposer très brièvement la position du PRL qui est synthétisée dans une proposition de résolution déposée par notre collègue Jacques Simonet et qui sera sans doute prise en considération la semaine prochaine par notre assemblée. Elle a été cosignée par le VLD et est, bien entendu, ouverte à un large consensus.

Le quatrième élargissement de l'OTAN à la Pologne, à la République tchèque et à la Hongrie avait laissé une impression mitigée car il avait été entériné lors d'un sommet de l'OTAN marqué par les frappes aériennes en Serbie et au Kosovo, et parce que les Européens avaient vécu cet épisode comme une gestion assez unilatérale de ce dossier par l'administration américaine.

A Washington, les alliés ont pris la décision de réexaminer la question de l'élargissement au prochain sommet qui se tiendra à Prague au mois de novembre. Nous savons qu'à côté de ce dossier de

02.04 Robert Denis (PRL FDF MCC): Het standpunt van de PRL FDF MCC-fractie is vervat in een voorstel van resolutie die door Jacques Simonet werd ingediend en door de VLD medeondertekend.

De vierde uitbreiding van de NAVO met Polen, de Tsjechische republiek en Hongarije heeft gemengde gevoelens opgewekt.

De geallieerden hebben in Washington beslist om de uitbreiding opnieuw te bespreken op de volgende top, die in november in Praag zal worden gehouden. Amerika wil ook de nieuwe militaire middelen bespreken die nodig zijn om het

l'élargissement et de celui des relations avec la Russie qui est en train d'être préparé, les Américains sont désireux de parler des nouveaux moyens militaires nécessaires pour faire face aux nouvelles menaces. Nous aurons, monsieur le ministre, l'occasion de vous écouter sur ces différents points en temps opportun.

L'objectif poursuivi est d'étendre la sphère de stabilité en Europe afin de faire partager aux nouveaux membres de l'Alliance les vertus du dialogue politique sur les matières de sécurité, du contrôle civil des forces armées, de la transparence et de la confiance entre partenaires d'une même organisation internationale.

En fin de compte, la décision d'inclure tel ou tel pays dépendra d'une évaluation globale, déterminant si ces pays sont des démocraties libérales dotées d'économies de marché pouvant apporter à l'OTAN une contribution nette en termes de sécurité.

Impliquer la Russie de manière appropriée dans les structures de sécurité européenne est primordial car elle occupe une place fondamentale sur la scène sécuritaire européenne. Le succès de la redéfinition des relations OTAN/Russie déterminera le succès global du prochain élargissement de l'Alliance atlantique.

Monsieur le ministre, comme vous avez eu l'occasion de le rappeler de façon fort opportune hier devant les officiers stagiaires de l'IRSD, cet élargissement doit répondre à un double objectif qui, sur certains aspects, semble contradictoire. D'une part, le besoin de sécurité et d'intégration politique de ces pays, qui implique leur intégration rapide dans les structures de sécurité existantes; d'autre part, les exigences, dont certaines semblent légitimes, posées par l'OTAN en termes de capacité à participer à la défense collective de l'Alliance. Des efforts trop soutenus représenteraient pour ces pays engagés parallèlement dans l'élargissement de l'Union européenne, des contraintes budgétaires et sociales trop lourdes. En d'autres termes, il est souhaitable que les alliés envoient un signal fort aux neuf pays concernés, afin de marquer clairement notre volonté de les intégrer dans nos structures de défense, mais en leur laissant le temps de devenir membres à part entière de l'OTAN, avec les mêmes droits et les mêmes obligations que les 19 membres actuels.

Pour l'Union européenne, même si le respect de ce principe peut sembler simplement déclaratoire, l'autodifférenciation et la prise en considération de l'évolution propre de chaque adhérent doivent être prises en compte.

En tant que parlementaires PRL, nous désirons être informés de l'ensemble des éléments de ce dossier, en priorité par les ministres compétents, mais aussi par notre ambassadeur à l'OTAN qui doit être auditionné à notre demande par notre commission, et par un représentant du monde académique en prévision des sommets de Reykjavik et de Prague. Nous demandons que les Européens aient une position claire et déterminée sur cette question et qu'ils puissent favoriser les relations entre l'OTAN et la Russie, ainsi qu'avec les nouveaux voisins de l'OTAN.

Nous estimons donc que le processus d'élargissement de l'OTAN sera une réussite s'il remplit trois objectifs: l'intégration dans l'Alliance des pays qui auront pu, sans s'asphyxier économiquement, répondre

hoofd te kunnen bieden aan de nieuwe bedreigingen. Wij zullen u hierover te gepasten tijde vragen stellen.

Het is de bedoeling om het stabiliteitsgebied in Europa uit te breiden zodat de nieuwe leden van de Alliantie kunnen delen in de voordelen van de dialoog over de kwesties die verband houden met veiligheid, met de burgerlijke controle van de krijgsmacht, de transparantie en het vertrouwen tussen de leden van eenzelfde internationale organisatie. De beslissing om een bepaald land op te nemen hangt af van een algemene evaluatie waarbij wordt bepaald of het kandidaat-land een democratie met een vrije markteconomie is en of het land kan bijdragen tot de veiligheid van de NAVO.

Het is van het grootste belang om Rusland op een gepaste manier bij de Europese veiligheidsstructuren te betrekken want dat land speelt een belangrijke rol voor de Europese veiligheid. Het succes van de herdefiniëring van de relaties tussen de NAVO en Rusland zal het algemeen succes van de volgende uitbreiding van de NAVO bepalen.

Zoals u gisteren voor de stagiairs-officieren van het KHID verklaarde, moet met die uitbreiding een dubbele doelstelling worden bereikt: enerzijds, de behoefte aan veiligheid en politieke integratie van deze landen, wat hun snelle integratie in de bestaande veiligheidsstructuren impliceert, en anderzijds, de gewettigde eisen van de NAVO inzake het vermogen om deel te nemen aan de gemeenschappelijke verdediging van de Alliantie.

Voor de landen die ook lid willen worden van de Europese Unie betekenen aangehouden inspanningen te grote budgettaire en sociale verplichtingen. Het is wenselijk dat de Alliantie de negen kandidaat-landen een sterk

aux exigences de l'OTAN; la mise en œuvre d'une relation approfondie avec la Russie et les pays limitrophes de l'OTAN élargie; et la participation déterminante des Européens à ce processus. Notre débat au sein de cette commission constitue une contribution à cet égard.

signaal geeft waaruit duidelijk blijkt dat wij die landen wel degelijk willen integreren, maar waarbij ze de tijd krijgen volwaardig lid te worden van de NAVO, met dezelfde rechten en plichten als de huidige negentien leden. Zoals voor de EU moeten de autodifferentiatie en de evolutie van elke kandidaat afzonderlijk in overweging worden genomen.

De PRL FDF MCC-fractie wenst via de bevoegde ministers en onze ambassadeur bij de NAVO, die binnenkort in onze commissie zal worden gehoord, op de hoogte te worden gehouden van alle elementen van dit dossier. Wij vragen dat de Europeanen een duidelijk en vastomlijnd standpunt innemen over deze kwestie en dat zij de relaties tussen de NAVO en Rusland en met de nieuwe bureaus van de NAVO bevorderen.

De uitbreiding van de NAVO zal geslaagd zijn als ze beantwoordt aan drie doelstellingen: de integratie in de Alliantie van de landen die aan de eisen van de NAVO kunnen voldoen zonder zich economisch de das om te doen, de totstandkoming van een meer diepgaande relatie met Rusland en de grenslanden van de uitgebreide NAVO en de beslissende deelname van de Europeanen aan dit proces. Ons debat in deze commissie draagt hiertoe bij.

02.05 **André Flahaut**, ministre: Madame la présidente, je remercie les deux intervenants. La présence de la Belgique au sein de l'OTAN n'est pas un problème d'opposition ou de majorité. Mis à part les aspects polémiques que M. De Crem a mis en évidence, mais j'y viendrai tout à l'heure, aucune famille politique ne prétend remettre en cause la participation de la Belgique à l'OTAN.

L'OTAN pourra toujours fonctionner en tant que forum élargi pour le développement ultérieur de la politique en matière de sécurité et de défense des Etats membres. Ce forum sera même étendu aux partenaires se trouvant en dehors de l'Alliance: la Russie, l'Ukraine, tous les partenaires pour la paix. La discussion est aujourd'hui largement ouverte et elle a intérêt à le rester. Il serait particulièrement mal venu, par exemple, de fermer la porte à des entretiens avec les Russes et les Ukrainiens.

02.05 **Minister André Flahaut:** Het Belgisch lidmaatschap van de NAVO wordt door niemand nog ter discussie gesteld. De NAVO zal altijd een forum blijven voor de kwesties inzake veiligheid en defensie, ook voor de partners die geen lid zijn van het Bondgenootschap. Het zou verkeerd zijn er de Russen en de Oekraïners uit te weren. Na 11 september werd de transatlantische band binnen de NAVO herbevestigd, met name doordat een beroep werd gedaan op artikel 5 en door de nieuwe

Après les événements du 11 septembre, le lien transatlantique au sein de l'OTAN a été réaffirmé, notamment par l'invocation de l'article 5. Le combat contre le terrorisme reçoit un nouvel élan et nous avons dit, pendant notre présidence européenne, qu'il fallait plus d'Europe.

Je voudrais revenir sur la décision prise par le gouvernement de répondre favorablement à la demande exprimée par le secrétaire général, à savoir invoquer l'article 5. Je me souviens des discussions. A un moment donné, on a mis le gouvernement belge en cause en disant qu'il tardait à remettre sa décision, qu'il bridait notre ambassadeur qui ne pourrait pas répondre à ce qui avait été demandé dans l'urgence. En fait, nous avons simplement pris la peine de relire l'article 5, de comprendre sa signification et sa portée exactes. Ensuite, en connaissance de cause, nous avons pris la décision de l'invoquer. Les responsables politiques ont alors donné mandat à l'ambassadeur, comme il se doit dans nos organisations, d'aller exprimer notre réponse positive au sein de l'OTAN en faisant remarquer qu'il y avait le temps de la réflexion politique avant le temps des décisions.

Comme je l'ai dit hier, si nous n'avions pas fait cela et si nous nous étions précipités dans une décision rapide, le problème politique aurait été porté devant cette assemblée. Aujourd'hui, notre solidarité, exprimée dans l'article 5, est mise en œuvre et s'exprime pour la première fois de l'Est vers l'Ouest et non de l'Ouest vers l'Est, comme cela a toujours été le cas.

La Belgique n'a pas à rougir de sa participation, puisqu'une frégate a été mise en opération dans une flotte OTAN en Méditerranée orientale. Des pilotes et des opérateurs remplacent aux commandes des AWAX les Américains qui volent au-dessus de l'Afghanistan. Un Alouette a été affecté sur une frégate hollandaise pour suppléer à un dégagement des Américains dans le Pacifique. Demain, nous enverrons également une frégate vers la côte Est des Etats-Unis pour lutter contre le trafic de drogue, puisqu'en la matière, les Américains investissent moins de moyens pour l'instant.

Nous nous sommes également engagés à répondre aux demandes qui seront formulées dans le cadre de l'ISAF, mais cela déborde du cadre de l'OTAN. La seule opération de solidarité, conformément à l'article 5, est la mise à disposition de la frégate dans la flotte opérant en Méditerranée orientale et des pilotes pour les AWAX. Le reste de nos participations pour l'Afghanistan s'est fait dans des configurations ad hoc.

Très rapidement, après que le secrétaire général de l'OTAN nous eut demandé de marquer notre solidarité dans le cadre de l'article 5, les Américains, par la voix du secrétaire d'Etat adjoint à la Défense, M. Lobkowicz, ont dit qu'ils n'entendaient pas utiliser, dans l'après 11 septembre, l'OTAN en tant que tel mais qu'ils allaient constituer des coalitions ad hoc pour répondre à des besoins spécifiques et ponctuels. D'où la coalition de Tampa, dont nous faisons partie, et celle de l'ISAF. Dans ces deux coalitions, nous avons posé des actes concrets traduisant en cela les propos tenus par le premier ministre devant cette commission, à savoir que la solidarité ne devait pas seulement être témoignée en paroles mais aussi en actes.

Nous avons envoyé des avions humanitaires en Ouzbékistan, au

impuls die aan de strijd tegen het terrorisme werd gegeven.

Wat het post-11 september-tijdperk betreft, is het juist dat die transatlantische band is versterkt en dat geldt trouwens ook voor de Europese banden. Op bepaalde ogenblikken werd de houding van de regering bekritiseerd. Wij hebben de moeite genomen om de betekenis en de draagwijdte van artikel 5 te herbekijken, alvorens een beslissing te nemen die, nadat zij eenmaal was genomen, aan onze ambassadeur bij de NAVO werd meegedeeld. Mochten wij een overhaaste politieke beslissing hebben genomen, dan zouden er problemen zijn gerezen. Vandaag hoeft België zich niet te schamen om wat het heeft gedaan, namelijk het sturen van een fregat naar het oostelijk gedeelte van de Middellandse Zee en het ter beschikking stellen van piloten en van een Alouette-helikopter. Tevens zal een ander fregat worden ingezet ter bestrijding van de drugsmokkel.

Ons land verbindt zich ertoe in te gaan op de aanvragen die het NAVO-kader overstijgen. Behalve onze deelname aan het Awacs-systeem, overeenkomstig artikel 5, bestaat onze bijdrage in Afghanistan uit mechanismen ad hoc. Het is dus in het kader van coalities zoals die van Tampa dat wij per vliegtuig humanitaire hulp hebben gestuurd naar Oezbekistan en Pakistan, alsook voor transport hebben gezorgd naar de conflictzone.

De NAVO is één element van ons buitenlands beleid inzake defensie. Maar er zijn er nog andere.

Te Reykjavik en Praag zal de NAVO haar opdrachten en haar toekomstige rol moeten herbekijken en er de aspecten van het terrorisme in integreren.

Ons land verbindt zich ertoe in te

Pakistan. Nous assurons également des transports vers la zone de conflits.

Donc, l'OTAN fait en quelque sorte partie – et est un élément et non plus l'élément – de l'expression de notre politique extérieure en matière de défense.

Aujourd'hui, la Belgique est présente au sein de la coalition de Tampa, hors OTAN, dans l'ISAF, hors OTAN, au sein de l'Union européenne, structure non pas opposée à l'OTAN mais complémentaire à cette dernière, ainsi qu'au sein de l'OTAN.

Cela m'amène à dire qu'aux sommets de Reykjavik et de Prague, il faut que l'OTAN prenne la peine de repenser les conditions dans lesquelles elle exerce ses missions et son rôle pour l'avenir, en intégrant, comme c'était déjà le cas auparavant, les aspects du terrorisme. Les menaces ont changé. Elles s'expriment différemment et exigent donc des réponses différentes, qui impliquent des investissements dans des domaines nouveaux, comme le renseignement, la reconnaissance et peut-être moins dans des équipements très lourds.

C'est cela tout le débat de l'OTAN mais il faut aussi avoir le courage de dire que si cette réflexion n'a pas lieu, l'organisation internationale de l'OTAN tournera à vide. Lors de la crise d'Afghanistan, l'instrument n'a pas été utilisé; il faut avoir le courage de le reconnaître. L'instrument a été utilisé dans le cadre du Kosovo. Il fonctionne d'ailleurs toujours. Demain, les Etats-Unis décideront peut-être de retirer leurs troupes de la Macédoine ou du Kosovo, ce qui imposera incontestablement à l'Europe de suppléer au manque d'hommes mais nous devons alors faire face à un débat qui interpellera l'OTAN et l'Europe.

Cette année est donc cruciale. Alors que l'on pensait que l'année 2002 allait être l'année de la question de la bonne articulation pour l'OTAN et l'Europe et de la question de savoir comment le bouchon turc allait sauter, cette année est certes celle de l'articulation Union européenne/Otan et de la question turque, mais c'est aussi celle de l'élargissement de l'OTAN et d'une réflexion sur son futur. Il s'agit tout de même d'éléments importants pour une telle organisation.

En ce qui concerne l'élargissement de l'OTAN, j'ai tenu à Sofia des propos que j'ai déjà tenus à d'autres endroits. En tant que ministre, je me dois de le faire. Quand je dis quelque chose, je le pense et cela procède d'une analyse. Je ne suis pas le seul à partager cette opinion. J'en suis convaincu après avoir entendu M. Denis. Nous sommes déjà deux à penser la même chose. Lorsqu'on rencontre les responsables des pays candidats à l'adhésion à l'OTAN – même si ces responsables ont changé après des élections –, on se rend compte que l'objectif et la détermination restent les mêmes. Ces pays souhaitent entrer d'abord dans l'OTAN et ensuite dans l'Europe. Pour atteindre cet objectif, leurs dirigeants ont imposé des sacrifices importants à leur population. Ils tendent vers cet objectif mais ils ne l'ont pas encore atteint. Nous ne pouvons pas fixer une date couperet en leur disant qu'ils devront encore patienter car nous ne savons même pas si un élargissement aura encore lieu par la suite. Nous savons qu'en général, les décisions se prennent au dernier moment au Congrès américain mais ce n'est pas parce que nous savons cela

gaan op de aanvragen die het NAVO-kader overstijgen. Behalve onze deelname aan het Awacs-systeem, overeenkomstig artikel 5, bestaat onze bijdrage in Afghanistan uit mechanismen ad hoc. Het is dus in het kader van coalities zoals die van Tampa dat wij per vliegtuig humanitaire hulp hebben gestuurd naar Oezbekistan en Pakistan, alsook voor transport hebben gezorgd naar de conflictzone.

De NAVO is één element van ons buitenlands beleid inzake defensie. Maar er zijn er nog andere.

Te Reykjavik en Praag zal de NAVO haar opdrachten en haar toekomstige rol moeten herbekijken en er de aspecten van het terrorisme in integreren.

Vandaag zijn er andere dreigingen waarop anders moet worden ingespeeld en waarvoor extra middelen moeten worden uitgetrokken. Men moet de moed hebben om te stellen dat als die discussie niet plaatsvindt, de NAVO ter plaatse zal blijven trappelen.

Dit is dus een cruciaal jaar voor wat de samenwerking EU-NAVO, de uitbreiding en de toekomstperspectieven ervan betreft. Tijdens de bilaterale ontmoetingen met de kandidaat-lidstaten blijft de doelstelling dezelfde. De betrokken landen willen eerst lid worden van de NAVO en nadien van de EU. Zij hebben van hun bevolking grote offers gevraagd. Wij moeten hen niet op een einddatum vastpinnen. Als wij hen nu in de steek laten, zal het des te moeilijker zijn om hen ervan te overtuigen dat zij nieuwe inspanningen moeten leveren.

De leiders van die landen zullen dan hun publieke opinie moeilijk kunnen overtuigen van de gegrondheid van het voorstel en lopen we het gevaar dat ze in

que les petits pays européens, membres de l'OTAN, qui sont souverains comme les grands pays – comme le veut le principe de décision au sein de l'Organisation –, ne peuvent pas s'exprimer et faire entendre leur voix.

Dès lors, tous comptes faits, il est peut-être préférable d'accueillir ces pays qui ont imposé des efforts à leur population, plutôt que de les laisser "sur le bord de la route". Si nous agissons ainsi, il sera sans doute encore plus difficile de leur faire croire que s'ils font des efforts supplémentaires, ils pourront peut-être y arriver un jour. Il sera encore plus difficile pour eux et pour nous de les accompagner après cet échec s'ils sont en dehors de l'OTAN que s'ils en font partie.

Si cela ne fonctionne pas, les dirigeants de ces pays auront beaucoup de difficultés à convaincre à nouveau leur opinion publique du bien-fondé du projet. Plus grave, dans certains pays et même dans certaines régions, nous assisterons au retour à un nationalisme et à un repli sur soi. Ce repli créera une nouvelle instabilité et de nouvelles menaces à la périphérie de l'Europe qui nous imposeront d'agir ou d'intervenir de façon militaire sur le terrain, ce qui n'est pas nécessairement une marque de succès des politiques.

Les Russes, en la personne de Poutine et de son ministre de la Défense à qui j'ai offert une tribune à l'IRSD, puisque je considère qu'il est préférable que les Russes puissent s'exprimer plutôt que de les écouter de façon polie ou distraite dans les cénacles internationaux, ont dit qu'ils n'étaient pas heureux tout en ajoutant que chaque pays était à même de décider souverainement ce qu'il voulait faire, ce qui est, en quelque sorte, une acceptation implicite de l'élargissement futur de l'OTAN aux pays baltes.

Nous savons aussi que s'il y a une ouverture ou un élargissement au Nord, il serait difficilement compréhensible, ne fût-ce que par les participants autour de la table, qu'il n'y ait pas d'élargissement au Sud. Il ne faudrait pas créer de nouveau déséquilibre au Sud. C'est la raison pour laquelle je crois qu'aujourd'hui la seule attitude possible pour nous – et ce n'est peut-être pas la stratégie américaine – c'est de plaider pour ce que j'ai appelé un élargissement "large" de l'OTAN.

Dans cet élargissement, il est vrai que les petits pays et les pays européens seront plus nombreux. Peut-être que l'apport de ces pays rétablira un certain équilibre entre des marges aujourd'hui totalement déséquilibrées puisque la structure est effectivement dirigée par une grande puissance, comme le monde d'ailleurs! Ce n'est pas heureux! Ce qui est déséquilibré ne dure jamais longtemps. Finalement, c'est la raison pour laquelle nous devons plaider pour un renforcement de l'Europe et pour la construction rapide d'une Europe solide de la défense. Pas par opposition à l'OTAN mais pour renforcer l'OTAN et pour travailler dans des objectifs de paix.

Telles sont la portée et la justification des propos que j'ai tenus à Sofia et que je redirai sans doute encore quand j'irai en Roumanie et dans les pays baltes. C'est l'attitude logique que nous pouvons défendre.

Au cours de la réflexion menée sur l'avenir de l'OTAN, les processus de décision doivent être maintenus car ils ont fonctionné jusqu'à présent. C'est peut-être ce processus de décision interne un peu

zichzelf zullen keren en zelfs zullen terugvallen op een nationalisme dat weer aanleiding kan geven tot nieuwe gevaren.

We moeten in ieder geval rekening houden met het evenwicht: een uitbreiding naar het noorden toe moet worden gecompenseerd met een uitbreiding naar het zuiden toe. Een verstoord evenwicht is even onzinnig als gaten in de structuur. Er moet worden gepleit voor een "grote" uitbreiding van de NAVO en voor een versterking van Europa, meer bepaald een versterking van de verdediging van Europa. Dat is de draagwijdte van mijn uiteenzetting in Sofia die ik bij gelegenheid al herhalen.

Voor de toekomst van de NAVO moeten de beslissingsprocedures worden herzien omdat ze tot op heden, hoewel ze voor sommigen te zwaar blijken te zijn, altijd hebben gewerkt volgens het principe dat alle partners van de alliantie gelijk zijn.

Als we de hindernissen kunnen overwinnen, zal de organisatie nog altijd een stabiliserende rol spelen. Als de uitbreiding wordt beperkt, lopen we het gevaar nieuwe kernen van onzekerheden te creëren.

lourd qui a découragé les Etats-Unis d'utiliser l'OTAN dans l'opération en Afghanistan mais c'est, en tout cas, un processus qui garantit que les Etats quelles que soient leur dimension, leur localisation et leur puissance sont des partenaires égaux, ce qui est aussi une nécessité dans une telle alliance.

Je crois que l'année est importante. Si nous réussissons à surmonter ces obstacles, nous serons repartis pour une longue durée au niveau européen et de l'OTAN. L'institution continuera dès lors à jouer son rôle de stabilisation. Si les élargissements sont réduits, il faudra bien s'en accommoder, mais je crains que l'on ait, par un tel acte, créé de nouveaux pôles, de nouveaux foyers d'incertitude, qui nous obligeront à travailler encore longtemps en missions extérieures.

02.06 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de minister, u hebt een interessante toelichting gegeven, waarvoor dank. U hebt de ontwikkelingen na 11 september op een rij gezet en u had het over de positie van België als kleine maar loyale NAVO-partner. Dat is een goed standpunt, denk ik, dat we eigenlijk vaker in de verf zouden moeten zetten.

Ik heb u een aantal interessante vaststellingen horen maken. Ik hoop dat ze ook kloppen met de realiteit. Er zou omtrent de verhouding tussen België en de NAVO en de rol van de NAVO en die van België in de NAVO, grote overeenstemming in het Parlement en in de regering bestaan. Ik denk dat u dan de standpunten van de SP buiten beschouwing laat. Die heeft bij monde van haar fractieleider eigenlijk geopteerd voor, ten eerste, de opheffing van de Belgische krijgsmacht en, ten tweede, voor de uittrede uit de NAVO. Bovendien hangen Agalev en Ecolo eigenlijk een feitelijke neutraliteitspolitiek aan en is de uittrede uit de NAVO nog altijd een belangrijk programmapunt, net zoals de afschaffing van het notariaat waarvoor ook de SP is. Maar goed, dat is iets anders. Tussen droom en werkelijkheid zijn er heel wat spanningsvelden.

02.07 Minister André Flahaut: Mijnheer De Crem, programma's zijn één zaak; een regeerakkoord is iets anders.

02.08 Pieter De Crem (CD&V): Ik huldig met u het principe van Camus.

Er is het verkiezingsprogramma van 1999 en er is het geactualiseerd programma met het oog op het fluweel en het in de regering mogen blijven.

(Onverstaanbare interventie van de heer Peter Vanhoutte)

De tijd staat inderdaad niet stil. Zalig de ik-weet-niet-wat, want zij zullen het licht zien. Ik stel dus vast dat het groene licht – ex oriente lux – komt en dat dat fantastisch is! Dus doe maar voort zoals u bezig bent.

De NAVO blijft dus de politieke uitdrukking van onze militaire verbondenheid. Ik heb een aantal prachtige frases gehoord. En ik hoop er in de toekomst nog te horen. Het is goed voor ons gezelschap eraan te herinneren dat onze ad hoc-engagementen in

02.06 Pieter De Crem (CD&V): Il s'agit d'un exposé intéressant sur l'avenir de l'OTAN et le rôle qu'y joue notre pays.

Le ministre affirme qu'il existe un large consensus politique sur la relation entre la Belgique et l'OTAN et le rôle futur de l'OTAN. Je crois cependant savoir que le SP.A a toujours l'intention de supprimer les forces armées et qu'il est dit dans le programme des verts que la Belgique doit adopter une attitude neutre et que l'OTAN doit disparaître.

02.07 André Flahaut, ministre: Les programmes sont une chose. Les déclarations politiques en sont une autre.

02.08 Pieter De Crem (CD&V): L'OTAN reste donc l'expression politique de notre alliance militaire et de notre cadre de sécurité et de stabilité. L'opinion publique doit connaître notre position et être informée des efforts que nous accomplissons. De plus, il faut que l'on sache avec certitude quels pays pourront effectivement entrer dans l'OTAN. On fait fausse route aujourd'hui en voulant quantifier. Je constate, par exemple, que dix ans après la chute du Mur, la Bulgarie et la Roumanie éprouvent toujours de grandes difficultés à créer un réseau social et à investir dans la défense. Ils ne satisfont

het akkoord van Tampa geconcretiseerd werden. Ik denk dat we de communicatie over wat we precies doen, ook ten aanzien van de publieke opinie, moeten verbeteren. Mijnheer de minister, ik heb enige schroom om u raad te geven, maar het zou goed zijn voor het imago van het land en onze strijdkrachten dat u duidelijk meldt waaraan we meewerken, op basis van welke opdracht en in welk internationaal kader. Dat is de bevolking niet altijd duidelijk.

De bijeenkomst in Reykjavik is natuurlijk belangrijk. Verklaringen zijn wat ze zijn. U hebt uw verklaring over Bulgarije in een wat bredere context, met name die van het bezoek aan Bulgarije, afgelegd. Ik heb eventjes de internationale pers erop nagelezen. Er is ook binnen de Bulgaarse burgermaatschappij geen unanimité om tot de NAVO toe te treden. De breuklijnen lopen daar over de meerderheid en de oppositie en over de partijen heen en in de regering tussen de verschillende ministers. Uw collega van Defensie en uw collega van Buitenlandse Zaken zijn daar grote voorstanders van.

02.09 Minister **André Flahaut**: Maar ook de voorzitter van het land.

02.10 **Pieter De Crem** (CD&V): De heer Saxen-Coburg-Gotha?

02.11 Minister **André Flahaut**: Hij is de eerste minister.

02.12 **Pieter De Crem** (CD&V): Maar hij is geen voorstander, hij heeft een andere visie.

02.13 Minister **André Flahaut**: Nee nee, ik denk dat hij voorstander is van de toetreding.

02.14 **Pieter De Crem** (CD&V): In elk geval moeten we hoe dan ook, als de NAVO de politieke uitdrukking van ons veiligheids- en stabiliteitskader moet blijven, goed weten welke landen effectief aan de voorwaarden voldoen. Ik heb nu de indruk dat het bij de NAVO-uitbreiding vooral te doen is om kwantiteit en niet om kwaliteit.

Dat is een beweging die op gang is gekomen bij de uitbreiding in 1999 met de toetreding van Polen, Hongarije en Tsjechië. Een aantal "corner-stones" van de NAVO-solidariteit – ik denk aan "burden-sharing", interoperabiliteit en communicatie – werden toen aan de kant geschoven met het oog op een kwantificatie. Ik meen dat de huidige kwantificatie niet goed is. Met de kennis die ik heb van Bulgarije en Roemenië vind ik niet dat deze landen voldoen aan de aanstipijst van meer dan 50 criteria om een volwaardig NAVO-partner te kunnen worden.

U hebt het perspectief geopend in Bulgarije. Ik denk dat u een bezoek zult moeten brengen aan Boekarest om op zijn minst hetzelfde perspectief te openen. U kent de landen beter dan ikzelf. De "burden-sharing" is niet onbelangrijk. Als ik zie op welke wijze de "burden-sharing" in ons land tot discussies leidt en onder druk staat, dan stel ik enkel vast dat deze landen nog heel wat andere zaken moeten realiseren. Ik denk bijvoorbeeld aan het tot stand brengen, meer dan 10 jaar na de val van het IJzeren Gordijn en het invoeren van de democratie, van een sociaal systeem. U weet net zo goed als ik dat er geen middelen zijn om te investeren in de dingen die door de NAVO worden gevraagd. Belangrijke zaken zoals communicatie en interoperabiliteit kunnen niet worden uitgevoerd. Voor mij blijft 0% van

certainement pas à tous les critères. Chez nous aussi, le principe du *burden sharing* est soumis à une forte pression. Qu'est-ce que cela doit être dans les anciens pays du bloc de l'Est?

02.14 **Pieter De Crem** (CD&V): Il faut clairement indiquer aux Etats candidats que l'adhésion à l'OTAN n'est pas gratuite.

Il est manifeste que le ministre est un farouche partisan de l'élargissement. Mais, sur le plan international, les avis divergent. Ainsi, certains préconisent un élargissement vers le nord qui engloberait les pays baltes. Londres, Paris et Berlin adoptent une attitude plus réservée et souhaitent renforcer la coopération actuelle. M. Robertson, secrétaire général de l'OTAN, est également partisan de l'élargissement.

Nous devons nous entendre sur les nouveaux objectifs de l'OTAN. Le quatrième élargissement ne sera pas le dernier.

En tant que partenaire modeste et loyal, il importe que nous conservions notre crédibilité internationale. C'est la raison pour

0 gewoon 0 en 7% van 0 blijft ook 0. Zowel de Bulgaren als de Roemenen zitten in de financiële onmogelijkheid om die inspanningen te leveren. U hebt zelf gezegd dat zij zullen moeten investeren in een aantal andere dingen. Ik denk daarbij aan middelen op het vlak van verkenning en inlichtingentechnologie, vooral als men rekening houdt met de geografie van die landen die om externe en interne redenen eerder zullen worden geconfronteerd met de veiligheidsproblematiek.

laquelle il est nécessaire d'investir dans l'armée

Nous devons opérer des choix. Le CD&V déposera une motion dans ce sens.

Ik ben terzake dan ook niet zo positief. Het gaat mij daarbij niet om het principe, maar wel om de bedenking dat de haalbaarheid op het terrein kwestieus is. Volgens mij zitten we in de politiek om de moed te hebben om bepaalde zaken te zeggen. Men moet de moed hebben om de betreden paden op de internationale fora te verlaten. Bovendien moet men de moed hebben om te zeggen dat dit slechts woorden in de wind zijn zolang men daar geen boter bij de vis brengt. Hoe dan ook zal men aan die landen moeten zeggen dat een toetreding tot de NAVO een bijzonder belangrijke financiële impact heeft.

Ik voel aan uw pols dat u een groot voorstander bent van die uitbreiding, de kwantificatie. Ik ben een groot voorstander van kwalificatie van de NAVO. Ik stel wel vast dat in de NAVO iedereen zijn eigen belang heeft om al dan niet voorstander te zijn van een bepaalde uitbreiding. Er is een "tendance vers le nord" met Estland, Letland en Litouwen. De toetreding van Slovenië is strategisch niet zo belangrijk, maar ze werd gebruikt als een soort glijmiddel om vlug bij de Europese Unie te kunnen komen. De as Londen-Parijs-Berlijn is terughoudender, want men verkiest daar de piste van de "deepening" en "strengthening" in plaats van de "growth".

Dan is er ook de positie van Robertson die veeleer aanhanger is van de kwantificatie. Ik denk dat wij ons samen moeten beraden over de nieuwe doelstellingen van de NAVO in de nieuwe geopolitieke toestand. Sinds 1949 zijn wij immers sterk geëvolueerd en de uitbreiding zal blijven doorgaan. Secretaris-generaal Robertson heeft gezegd dat de vierde uitbreiding niet de laatste zal zijn en wij zullen ons op komende uitbreidingen moeten voorbereiden.

Mijnheer de minister, tot slot denk ik dat de uitdrukking "geen geloof zonder de werken" –

in overdrachtelijke zin – hier van toepassing is. Als kleine en loyale NAVO-partner zullen wij bijzonder veel aandacht moeten blijven besteden aan onze geloofwaardigheid op buitenlands vlak. Ik ga het hier niet meer hebben over 11 september, artikel 5, de moeilijke NAVO-raad en interpretaties en discussies over voetnoten, maar wij zullen moeten investeren en keuzes maken. Het gaat om de keuze van de specificatie en de specialisatie van het Belgische leger, maar ook over het aanboren van nieuwe middelen. Via een gemotiveerde motie zou ik u hiervoor een exhortatie willen geven. Voor alle duidelijkheid voeg ik eraan toe dat u wat dat betreft steeds kunt rekenen op deze tot nader order oppositiepartij.

02.15 Robert Denis (PRL FDF MCC): Madame la présidente, je serai plus bref que M. De Crem et je dirai simplement au ministre que je me réjouis qu'il ait une vue aussi objective, réaliste et claire de ce problème et que je le remercie de l'avoir aussi bien exposé.

02.15 Robert Denis (PRL FDF MCC): Ik verheug mij over de realistische, optimistische en duidelijke visie van de minister in dit dossier.

02.16 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Mevrouw de voorzitter, ik wil enkele facetten even beklemtonen. Ik heb daarnet reeds gezegd dat het groene NAVO-standpunt hierop neerkomt dat onze agenda zeker niet – wij hebben ons standpunt herzien in 1999 – de uitstap uit de NAVO bevat, integendeel. Ik zal zo dadelijk toelichten welke onze belangrijkste motieven zijn die aan de basis liggen van dat standpunt.

Ten eerste, wij zijn er geen voorstander van om op dit ogenblik het budget voor Defensie verder op te trekken, maar wij zeggen ook dat het niet minder moet zijn. Met ons huidige budget en onze huidige engagementen slaan wij als loyale NAVO-partner zeker geen slecht figuur in het buitenland. Het is belangrijk dat wij die lijn voortzetten. Het huidig budget laat ons toe probleemloos tegemoet te komen aan onze engagementen.

Mijn tweede punt handelt over de NAVO-uitbreiding. Wij zijn voorstander van een NAVO-engagement. De NAVO is de afgelopen jaren sterk geëvolueerd. Vroeger was de NAVO een machine van de Koude Oorlog, maar het concept is ondertussen helemaal gewijzigd. Wij leven in een totaal andere context. Het Europees Defensie- en Veiligheidsbeleid ontwikkelt zich snel en de NAVO kan nu een belangrijke rol spelen in de ontspanning tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten. De transatlantische band speelt wel degelijk een rol.

Nu wil ik het even hebben over de gebeurtenissen van 11 september. Een van onze belangrijkste doelstellingen bij het onderschrijven van de procedure vervat in artikel 5 was niet alleen onze solidariteit te betuigen ten opzichte van de Verenigde Staten, maar ook duidelijk een milderend effect te sorteren of proberen door te wegen op de eventuele militaire beslissingen die door de Verenigde Staten zouden worden genomen. Wij zijn tot vandaag redelijk geslaagd in ons aansporen tot een gematigde respons.

Een ander punt handelt over de uitbreiding van de Europese Unie. Ikzelf ben nogal actief in een aantal Balkanlanden. Deze landen staan op dit ogenblik nog niet op het lijstje van landen die in aanmerking komen voor onmiddellijk uitbreiding. Het eerste wat deze landen altijd vragen is om lid te kunnen worden van de Europese Unie, om zo een duidelijk signaal te ontvangen dat ook zij deel kunnen uitmaken van een West-Europa dat in volle ontwikkeling is. Lid worden van de Europese Unie is natuurlijk het resultaat van een bijzonder moeizame en lange procedure. Het merendeel van de landen die het lidmaatschap willen verwerven hebben een periode van twintig tot dertig jaar of langer nodig om volwaardig lid te kunnen worden. In de marge van deze commissie wil ik een pleidooi houden voor het invoeren van een duidelijke B-status voor deze landen, zodat zij op kortere termijn volwaardig deel kunnen uitmaken van alle instellingen van de Europese Unie, zonder daarom ook meteen het volledig economisch kostenplaatje rond hun nek gehangen te krijgen. Dat is een eerste bemerking.

In de marge of in het verlengde daarvan, heeft collega De Crem er terecht op gewezen dat het lidmaatschap van de NAVO de eerste en enige opstap is voor vele van deze landen om het gevoel te hebben dat zij deel uitmaken van de Westerse wereld. Zij willen zich op die manier duidelijk bekennen tot het Westen. Inzake het veiligheidsbeleid en de politieke stabiliteit in deze landen, ben ik ervan

02.16 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Depuis 1999, le retrait de l'OTAN ne figure plus au programme des verts. Il est vrai que pour nous, le budget de la défense ne doit pas augmenter. Mais il ne peut diminuer pour autant. Avec les moyens actuels, il nous est possible d'assumer parfaitement nos engagements.

Au cours des dernières années, l'OTAN a beaucoup changé dans son concept. Dans son nouveau rôle, l'OTAN peut remplir une fonction importante au niveau des relations internationales, notamment en ce qui concerne les relations entre les États-Unis et l'Europe.

Les pays des Balkans n'entrent pas immédiatement en ligne de compte pour une adhésion à l'OTAN mais ils souhaitent rapidement devenir membres de l'Union européenne. Avant qu'ils ne puissent devenir membres à part entière de l'Union, il leur faudra encore attendre trente ans et investir dans leur économie. C'est la raison pour laquelle il conviendrait d'instaurer un système à deux vitesses pour l'adhésion. Devenir membre de l'OTAN revient à déclarer expressément que l'on fait partie de l'Occident et constitue, en ce sens, une déclaration de principe essentielle.

Les relations avec la Russie méritent davantage d'attention. En mai ou en juin, nous invitons dès lors les Russes au Parlement pour parler de l'OTAN, de la défense en général et des traités internationaux.

Ce Parlement doit accorder davantage d'attention aux questions relatives à la défense et intensifier à cet effet les discussions avec les pays des Balkans, ceux du bloc de l'Est et la Russie. En effet, une ouverture vers la Russie est réellement envisageable, ce qui était encore

overtuigd dat indien bijvoorbeeld Macedonië versneld lid zou worden van de NAVO, dit tot gevolg zou hebben dat er niet verder op dezelfde schaal wapens hoeven te worden ingezameld, want het lidmaatschap zou een milderend effect uitoefenen op het aantrekken, opstapelen en aankopen van gigantische wapenarsenalen zoals in de Oekraïne. Een gedegen controle vanuit een duidelijk meer democratische en op de leest van de burger geschoeide samenleving zou zo mogelijk worden gemaakt.

impensable il y a dix ans à peine.

Ik denk dat dit soort stabiliteit gewenst is, niet alleen in de kernlanden van de Europese Unie maar ook in de randgebieden van de Europese Unie. Dus ook in de landen die grenzen aan Rusland.

Ik ben zeer blij dat collega Denis uitvoerig is ingegaan op de relatie met Rusland. Ik heb zelf het initiatief genomen – en het zit bijna in de finale fase – naar aanleiding van het bezoek van de Russische minister van Defensie aan ons Hoger Instituut voor de Defensie, om de minister te vragen of hij eventueel bereid is in het Parlement toelichting te komen geven. De akkoorden daarover zijn bijna rond. Ik hoop dus dat wij hem in mei of juni 2002 in het Parlement mogen verwachten. We kunnen dan een gedachtewisseling houden waarbij de Russische visie inzake de uitbreiding van de NAVO kan worden uiteengezet, samen met een aantal andere aspecten die te maken hebben met defensie, zoals het ABM-verdrag. Dat echter terzijde.

In elk geval, ik denk dat het van uitermate groot belang is dat wij als Parlement meer aandacht besteden aan het denken en het reilen en zeilen, niet alleen van het Russische politieke beleid, maar ook aan de wijze waarop men in Rusland de defensie ziet, en de toekomstige dreigingen. Of het nu over terrorisme gaat, over de problematiek van Tsjetsjenië of over de interne veiligheid van dat soort landen, ik denk dat het uitermate belangrijk is dat wij de gedachtewisseling met die landen stimuleren en proberen voort te zetten. Ik denk dat dit alles op langere termijn past in het kader van een verdere uitbreiding van de NAVO.

Om mijn betoog af te ronden, ik zie dat er op het ogenblik een merkelijke verschuiving is. Ik herinner me dat een jaar of twee jaar geleden een NAVO-ambassadeur hier op bezoek was en dat het thema van Rusland als lid van de NAVO toen totaal ondenkbaar was. Dat was not done. Daar moest men zelfs niet over beginnen spreken. Wel, ik stel vast dat het thema nu niet meer zo ondenkbaar is. Er is duidelijk een opening naar hetzij een Europese defensiestructuur, hetzij NAVO-lidmaatschap van de vroegere Oostbloklanden, of iets wat daar op lijkt, waarbij Rusland duidelijk een rol te spelen heeft. Ik denk dat daar de toekomst ligt, niet alleen voor Europa maar ook voor de hele Westerse wereld.

De **voorzitter**: Mevrouw Douifi, u hebt het woord.

02.17 Dalila Douifi (SP.A): Mevrouw de voorzitter, ik ben blij dat ik in de commissie voor de Landsverdediging het woord krijg zonder dat ik het eigenlijk gevraagd heb. In de toekomst zal ik daarom des te meer naar hier komen, want in andere commissies is dat zeker niet het geval. Ik had niet onmiddellijk een betoog klaar. Dit gezegd zijnde, ik ben blij dat ik aan het woord kan komen.

La **présidente**: J'ai vu que vous leviez la main.

02.18 Dalila Douifi (SP.A): Non. Néanmoins, il est très agréable que vous me donniez la parole.

In zijn betoog heeft de heer De Crem zagezegd even het SP.A-programma aangekaart inzake defensie, het NAVO-beleid en de uitbreiding van de NAVO. Hij heeft het ook gehad over het notariaat. Ik zal hem en zijn CD&V-collega's eens het meest recente SP.A-programma sturen, zodat hij niet langer spreekt over dingen van voor de oorlog. Wat hij zei klonk mij zeer onbekend in de oren. Het verheugt mij in elk geval dat de heer De Crem tegenwoordig partijprogramma's van andere partijen bestudeert.

Wat de uiteenzetting van de minister betreft – en ook al heb ik de eerste sprekers niet gehoord – moet ik zeggen dat ik de rode draad van het betoog van de minister zeker kan volgen, ook in naam van mijn fractie. Ik heb het genoeg gehad om een aantal voormalige Oostbloklanden te bezoeken met een parlementaire delegatie. We zijn onder meer in Slovenië en Slowakije geweest. De heer De Crem zegt terecht dat een aantal van die landen de toetreding tot de NAVO eigenlijk als een soort glijmiddel wilt gebruiken om ook tot de Europese Unie toe te treden. In zekere zin lijkt mij dat logisch. Die gedachte moeten wij natuurlijk in het achterhoofd houden wanneer wij debatten voeren over hun toetreding, zij het tot de NAVO of tot de Europese Unie.

Ik denk dat we deze koppeling op een positieve manier moeten trachten te gebruiken om ons te positioneren als het Europese continent ten opzichte van de Verenigde Staten naar aanleiding van wat er is gebeurd sinds 11 september. Ik denk dat we de koppeling van de beide, NAVO en toetreding tot de Europese Unie, op een positieve manier moeten benaderen om onze positionering ten opzichte van de Verenigde Staten te versterken, zonder dat zij dit in een negatief daglicht zien.

02.19 Jan Eeman (VLD): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ten eerste, stel ik vast dat er een vrij grote consensus is, over alle partijen heen, over uw visie.

Ten tweede, is het volgens mij belangrijk dat het dossier van alle kandidaat-landen op een grondige, maar objectieve manier wordt onderzocht.

Ten derde, indien mocht blijken dat bepaalde kandidaten niet onmiddellijk tot de Europese Unie kunnen worden toegelaten, lijkt het me rechtvaardig dat er een systeem wordt gehanteerd waarbij een kandidaatsformule van tweede orde mogelijk wordt gemaakt. Hierdoor worden zij niet onmiddellijk afgewezen.

02.20 André Flahaut, ministre: Madame la présidente, je voudrais dire très brièvement à M. De Crem que je me rends effectivement en Roumanie. Si j'insiste pour que ce pays soit présent avec nous au Kosovo, c'est parce que j'estime que c'est là une façon intelligente de permettre à ces pays d'accéder au niveau souhaité. Les choses sont plus faciles vues de l'intérieur que de l'extérieur. C'est la raison pour laquelle je souhaite d'ailleurs que les Bulgares ou d'autres soient présents avec nous au Kosovo lorsque les Roumains ne seront plus là.

02.18 Dalila Douifi (SP.A): J'enverrai à M. De Crem la dernière version en date du programme du SP.A, afin qu'il soit en mesure de se fonder sur des informations actualisées.

Je partage le point de vue du ministre. Une visite à l'ancien bloc de l'Est m'a en effet convaincue que ces pays considèrent l'adhésion à l'OTAN comme un tremplin vers l'Union européenne. C'est une attitude compréhensible et même positive. De cette manière, l'Europe peut se profiler en tant que continent vis-à-vis des Etats-Unis.

02.19 Jan Eeman (VLD): Un consensus assez large semble se dégager en faveur de la position du ministre.

Le dossier de chaque pays candidat doit faire l'objet d'un examen objectif et minutieux.

Je suis également en faveur d'une formule permettant de mettre certains candidats en réserve afin d'éviter que des pays se sentent totalement rejetés.

02.20 Minister André Flahaut: Ik ga binnenkort naar Roemenië. Ik hoop er de regering te kunnen overtuigen om deel te nemen aan de operaties in Kosovo. Dat is volgens mij een goede manier om de Roemenen in te leiden in de NAVO. Dat zou ik ook kunnen doen met Bulgarije. De

En outre, je partage tout à fait votre point de vue quant à une meilleure information concernant notre action. Le problème réside dans le fait que l'on parle plus aisément de la modification du défilé du 21 juillet que de notre présence au Kosovo! Dans ce cas, on ne demande rien, mais des papiers sont rédigés. Ailleurs, on donne des informations, mais elles ne sont pas répercutées.

J'en arrive à la question relative aux rapports qui sont rédigés. Des appréciations sont effectivement données par des techniciens d'Etat-major, par des stratèges dans les bureaux. Pour ma part, j'estime qu'il faut également tenir compte de la réalité du terrain. En effet, tous ces rapports sont intéressants et rédigés de façon très intelligente, mais ils méritent d'être confrontés à la réalité dont il faut tenir compte avant de prendre des décisions. Cela est également valable en matière d'appréciation des rapports sur la politique d'investissement, notamment en ce qui concerne les équipements militaires. Aucun gouvernement n'a jamais investi autant que nous venons de le faire dans le matériel militaire. Nous nous sommes ainsi engagés dans un plan de modernisation à quinze ans que nous avons fermement promis de respecter. Nous ferons ce que nous disons, contrairement à d'autres qui se bornent à des effets d'annonce.

Mon chef de cabinet me rappelle également que, sous les législatures passées, c'est grâce, par exemple, à une interprétation souple des critères du rapport relatif à l'aide publique et au produit intérieur brut que certains pays ont pu entrer dans l'Union monétaire. C'est notamment le cas de la Belgique. Ce qui a été fait pour l'union monétaire peut très bien être fait pour l'OTAN.

beoordelingen en de rapporten, ook al zijn ze waardevol, die de experts van de staf en de strategen in hun kantoren hebben opgesteld, moeten worden getoetst aan de realiteit in het veld.

Bovendien heeft geen enkele regering zo veel als deze geïnvesteerd in modern militair materieel en in een moderniseringsplan op lange termijn. Wij zijn vastberaden dit plan te respecteren en uit te voeren.

Ik denk hierbij aan de toetreding van België tot de Monetaire Unie die alleen mogelijk was door een soepele interpretatie van bepaalde criteria zoals het BBP en het BNP. Dat mogen we niet vergeten.

Ten slotte wil ik de commissie nog bedanken omdat zij een "brede uitbreiding" van de Alliantie heeft goedgekeurd.

Moties

Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Pieter De Crem en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellatie van de heer Pieter De Crem

en het antwoord van de minister van Landsverdediging,

vraagt de regering

zich in het kader van de uitbreiding van de NAVO terughoudend op te stellen teneinde de toetreding van de kandidaat-lidstaten niet in het gedrang te brengen en zo de slagkracht van het NAVO-bondgenootschap te garanderen."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Pieter De Crem et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu l'interpellation de M. Pieter De Crem

et la réponse du ministre de la Défense,

demande au gouvernement

d'adopter une attitude réservée quant à l'élargissement de l'OTAN, de manière à ne pas porter préjudice à l'adhésion des candidats membres et à garantir ainsi l'efficacité de l'Alliance."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Robert Denis, Jan Eeman en Peter Vanhoutte en de dames Dalila Douifi, Josée Lejeune en Mirella Minne.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Robert Denis, Jan Eeman et Peter Vanhoutte et Mmes Dalila Douifi, Josée Lejeune et Mirella Minne.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

De voorzitter: De vraag nr. 6611 van mevrouw Josée Lejeune wordt uitgesteld tot volgende week.

03 Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de mijnneveegcapaciteit" (nr. 6635)

03 Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la capacité en matière de dragage de mines" (n° 6635)

03.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, zoals aangekondigd in een van mijn vragen die ik in december heb gesteld, kom ik terug op het probleem van de mijnneveegcapaciteit. Het enige wat ik destijds uit uw antwoord kon opmaken, was dat ook België studies aan het uitvoeren was.

Ik heb sinds december wat onderzoekswerk verricht en ben op een brief gestoten van de Nederlandse minister van Defensie. Hij gaf een heel mooie uitleg waarom er nood is aan mijnnevegen, complementair aan het mijnenjagen. Ik heb ook gelezen dat er bij de Nederlandse marine definitief geen mijnneveegcapaciteit meer is.

U hebt altijd beweerd vrij veel belang te hechten aan de veiligheid van de manschappen bij operaties. De mijnbestrijding is uiteraard ook een operatie en ik heb me beter gedocumenteerd over de problemen die hieromtrent kunnen rijzen. In alle literatuur wordt erop gewezen dat er bij de mijnbestrijding zowel een mijnjag- als een mijnneveegcomponent noodzakelijk is. Een aantal mijnen kan niet meer worden opgespoord, wanneer ze verzand zijn door de mijnjagers. Er is dus altijd noodzaak aan mijnnevegers. In de praktijk blijkt er bij een goede mijnbestrijdingsoperatie noodzaak te zijn aan de twee en moet er dus afwisselend worden gejaagd en geveegd. Dat wordt nu niet meer gedaan. Wij kunnen bij de uitvoering van dergelijke operaties met andere woorden geen 100% zekerheid meer hebben over eventueel overblijvende mijnen. Dat lijkt mij niet onbelangrijk voor de veiligheid van de operaties. Dat aspect moet volgens mij eens nader worden bekeken. We kunnen toch geen half werk leveren.

U hebt ook steeds op mijn vorige vragen geantwoord dat u ervan overtuigd bent dat er nood is aan mijnneveegcapaciteiten. Ik heb in december gevraagd welke maatregelen er bij ons reeds waren voorzien en in hoeverre er een samenwerking bestond met de Nederlanders. U hebt daar toen niet op kunnen antwoorden, maar dat zal u vandaag wellicht wel kunnen doen.

Ik heb ondertussen ook vernomen dat de Nederlanders in een budget hebben voorzien om hun mijnnevegers om te bouwen voor dubbelgebruik. Er wordt met name ook een veegcapaciteit aan toegevoegd. Daar wordt een bedrag van 256 miljoen gulden per mijnjager op gezet, wat omgerekend neerkomt op een half miljard. De rekening is uiteraard zeer vlug gemaakt. Indien wij onze 6 mijnjagers ombouwen in de CUP CMT, dan is er een bijkomend bedrag nodig van 3 miljard.

Mijnheer de minister, in hoeverre is daar reeds rekening mee gehouden? Hebt u reeds in een budget voorzien? In hoeverre is de

03.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): La marine se penche sur le dossier du dragage de mines. La marine néerlandaise est confrontée au même problème: depuis qu'elle s'est débarrassée de sa Dokkumklasse, elle ne dispose plus d'aucune capacité de dragage. Dans le cadre de la lutte antimines, le dragage aussi bien que le déminage sont nécessaires. Les démineurs sont incapables de détecter certaines mines. Les Néerlandais ont réservé 256 millions de florins pour dix bâtiments possédant aussi une capacité de dragage. La transformation de six bâtiments nous coûterait quelque trois milliards de francs.

De quel budget disposez-vous pour accroître notre capacité de dragage? Envisagez-vous une collaboration avec les Pays-Bas? Une carence de nos deux marines sur le plan de la capacité de dragage n'hypothèque-t-elle pas nos opérations communes? Quel calendrier a été fixé? Quand serons-nous à nouveau dotés d'une capacité de dragage?

samenwerking met Nederland onderzocht? Ik heb in een andere commissie begrepen dat we zelfstandig onderzoeken uitvoeren, net zoals de Nederlanders en de Fransen. Indien men de kostprijs wil drukken, lijkt dat geen goed idee.

Is het zo dat er geen garanties zijn voor een perfect uitgevoerde mijnbestrijdingsoperatie, indien er geen mijnenveegcapaciteit is?

Als wij dan toch behoefte hebben aan veegcapaciteit, zou ik wel eens willen weten wanneer wij die dan zullen hebben. Zelfs bij de Nederlanders is er nu al vertraging. Er zou inderdaad maar weer veegcapaciteit zijn binnen dit en acht jaar. Dat is nogal lang. Tot daar mijn vragen.

03.02 Minister **André Flahaut**: Mevrouw de voorzitter, collega's, zoals reeds gemeld in antwoord op de mondelinge vraag van 9 juli 2001 evenals in de beleidsnota van 12 mei 2000 zal de marine beschikken over een mijnenbestrijdingscomponent. Dat zal gebaseerd zijn op zes gemoderniseerde CNT. De studie van deze modernisering werd samen met Frankrijk en Nederland gevoerd. Daar de Franse specificaties te veel afwijken van de onze, wordt de samenwerking beperkt tot Nederland. Het eventuele invoeren van mijnenveegcapaciteit wordt verder bestudeerd in het licht van het Capability Upgrade Program van de tripartiete mijnenjagers, zoals trouwens geantwoord op uw vragen in de vergadering van de commissie voor legeraankopen van 19 februari van dit jaar.

03.02 **André Flahaut**, ministre: La marine disposera d'une composante de déminage basée sur six CMT modernisés. Cette rénovation a été étudiée conjointement avec la France et les Pays-Bas. En raison des spécificités françaises, notre collaboration s'est limitée aux Pays-Bas. L'instauration éventuelle d'une capacité de dragage de mines est encore à l'étude dans le cadre du *Capability Upgrade Program* (CUP) des chasseurs de mines tripartites.

03.03 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, u meent het toch niet dat dit uw antwoord is! Is dit om te lachen? Nee toch!

03.03 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Votre réponse n'en est pas une!

03.04 **André Flahaut**, ministre: Vous avez posé les mêmes questions à la commission des Achats militaires. Je ne suis pas croyant et je n'ai pas l'habitude de répéter deux fois la même chose.

03.04 Minister **André Flahaut**: U stelt dezelfde vragen als in de commissie Legeraankopen. Het is niet mijn gewoonte in herhaling te vervallen.

03.05 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, neemt u mij niet kwalijk, maar ik vroeg alleen maar wat informatie. Ik vernam dat wij terzake zelf een onderzoek verrichten.

03.05 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): J'y ai appris que nous menions nous-mêmes des études.

03.06 **André Flahaut**, ministre: Madame la présidente, la commission des Achats militaires se charge de ce genre de sujet. Ce n'est pas à la commission de la Défense d'aborder ce type de problème. Les problèmes issus de fuites au niveau de la commission des Achats militaires sont assez nombreux et je n'ai pas envie d'en rajouter. Posez cette question à la commission requise ou évoquez-la en conférence des présidents de ce parlement. Je ne peux que vous répondre de façon limitée!

03.06 Minister **André Flahaut**: Het is niet in deze commissie dat u een dergelijke vraag moet stellen.

U weet net zo goed als ik welke problemen er zijn gerezen naar aanleiding van "lekken" in de commissie Legeraankopen.

03.07 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, volgens mij heeft de commissie voor de Legeraankopen een opdracht van technische aard, terwijl in deze commissie de politieke problemen worden besproken.

03.07 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Cette commission est une commission technique. La nôtre aborde les questions d'ordre politique. Le dragage de mines

U zei zelf dat er een veegcapaciteit moet zijn. Welnu, daar hangt toch een prijskaartje aan vast? Het heeft geen zin om rond de pot te draaien wat dat betreft. U kunt mijn vraag toch positief of negatief beantwoorden. De Nederlanders hebben duidelijk verklaard dat aan de modernisering een supplementaire prijs is verbonden voor de veegcapaciteit.

Mijnheer de minister, als u A zegt dan moet u ook B zeggen. Als u ervan overtuigd bent dat er moet worden gemoderniseerd, dan weet toch iedereen dat zulks geld zal kosten en het is mijn recht te weten hoeveel.

Ik verwacht geen technische antwoorden. Dat is immers onmogelijk.

De commissie voor de Legeraankopen moet bijeenkomen om de technische vragen te behandelen. Daar zal worden gesproken over de stand van het onderzoek. Dat is iets totaal anders. Nu vraag ik u zonder meer of u al dan niet in een budget hebt voorzien en of de veiligheid werd gegarandeerd. Het is toch mijn recht dergelijke vragen te stellen, nietwaar mijnheer de minister?

La présidente: Monsieur Sevenhans, je vous remercie. Que ce soit clair! Les questions concernant la commission de la Défense doivent être claires et précises. Dorénavant, tout ce qui concerne les achats sera transféré à la commission des Achats militaires, ce qui est logique. Si tout le monde est d'accord, toutes les questions relatives aux achats militaires seront automatiquement renvoyées, avec l'accord des intervenants, à la commission des Achats militaires, auquel cas il serait inutile d'avoir une commission Défense et une commission Achats militaires. Tout le monde semble marquer son accord pour poser les questions concernant les achats en commission des Achats militaires, sous la présidence de M. Denis.

03.08 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, ik stelde mijn vraag in het Nederlands en ik weet dat u die taal niet begrijpt.

De minister verwijst naar iets totaal anders. Hij haalt twee zaken door elkaar, maar iedereen weet best waarover het gaat. Mijn vraag werd duidelijk geformuleerd en ik zie niet in waarom zij niet zou mogen worden gesteld.

Mijnheer de minister, uw antwoord is absurd. U bent wellicht boos, maar als men alles op één hoop gooit, dan komt men er niet meer uit.

03.09 John Spinnewyn (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, als lid van de commissie voor de Legeraankopen wens ik op te merken dat het geregeld gebeurt dat onze vragen worden beschouwd als hebbende een politiek karakter en dat, gezien de minister niet aanwezig is, zij niet kunnen worden beantwoord.

Thans wordt de heer Sevenhans voor een antwoord op zijn vraag doorverwezen naar de commissie voor de Legeraankopen. Er is iets loos in dit huis!

03.10 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben eveneens lid van de commissie voor de

n'est pas gratuit. Si l'on souhaite assurer ce type de mission, il faut dégager un budget à cet effet. Je puis quand même poser une question sur les garanties de sécurité!

De voorzitter: Het is de bedoeling dat de commissie voor de Landsverdediging andere vragen behandelt dan die met betrekking tot de legeraankopen, anders heeft het geen zin dat er twee verschillende commissies zijn.

03.08 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Le ministre nous renvoie à un tout autre dossier. Je ne vois pas pour quelle raison je ne pourrais pas poser ma question.

03.09 John Spinnewyn (VLAAMS BLOK): En commission des Achats militaires, on nous avance fréquemment l'argument selon lequel la question posée revêt un caractère politique. Or, on nous renvoie à présent à la commission des achats militaires.

03.10 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): La question

Legeraankopen en wens de volgende opmerkingen te maken.

Ten eerste, tot op heden werd steeds duidelijk afgesproken dat vragen omtrent de opportuniteit van bepaalde aankopen in de commissie voor de Landsverdediging worden besproken.

Zodra een beslissing is genomen vallen alle vragen omtrent de concrete uitvoering van bepaalde beslissingen evenals het verifiëren of er voldoende middelen beschikbaar zijn ook wanneer het prijskaartje plots hoger blijkt te zijn dan aanvankelijk werd gedacht, onder de bevoegdheid van de commissie voor de Legeraankopen.

Ik kan, wat dit betreft, niet anders dan de minister bijvallen. Over de opportuniteit is er ook in het verleden in deze commissie al uitvoerig gediscussieerd en zijn er al heel wat vragen gesteld. Het overige – en ik hoop dat in de toekomst iedereen er zich zeer strikt zal aan houden – zullen we reserveren voor de commissie Legeraankopen.

de l'opportunité des achats peut être abordée au sein de cette commission mais l'exécution des décisions est discutée en commission des achats militaires.

03.11 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, bij het aanhoren van de heer Vanhoutte, bevestigt hij alleen maar mijn stelling. De commissie Legeraankopen moet zich nooit uitspreken over de opportuniteit of de noodzaak van een aankoop. Dat is een politieke beslissing. Ik vraag alleen maar of we ermee akkoord gaan dat die mijnneveegcapaciteit wordt voorzien. Dat zal 3 miljard kosten. Ik stel de vraag of wij daartoe al dan niet zullen overgaan. Op het ogenblik dat we daartoe beslissen, moet in de commissie Legeraankopen worden onderzocht of de juiste procedures worden gevolgd. Dat is heel wat anders. Hier wordt alles op één hoop gegooid! Ik begrijp de boosheid van de minister. Voor deze zaak ben ook boos, misschien nog meer dan u. Maar, mijnheer de minister, u nu op mij wreken is veeleer klein.

03.11 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): En effet. J'ai posé une question politique. Allons-nous, oui ou non, à nouveau faire du dragage de mines?

La **présidente**: M. le ministre a répondu tout à l'heure.

03.12 André Flahaut, ministre: Madame la présidente, j'ai répondu à ce que je croyais devoir répondre. Et je n'ai pas l'habitude de dire des choses que je n'ai pas envie de dire et on ne me fait pas dire ce que je n'ai pas envie de dire. C'est tout!

03.12 Minister **André Flahaut**: Ik heb geantwoord wat ik meende te moeten antwoorden. Ik heb niet de gewoonte om dingen te zeggen die ik niet graag zeg.

03.13 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, ik zal mijn fractievoorzitter verzoeken het probleem aan te kaarten in de Conferentie van de voorzitters. Het is duidelijk een probleem. Vorige week kon het wel, nu plots niet meer.

03.13 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Je demanderai qu'on aborde cette question en Conférence des présidents.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De voorzitter: De vraag nr. 6644 van de heer Stef Goris wordt naar een latere datum verschoven.

04 Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de aankopen van militair materiaal" (nr. 6645)

04 Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "l'achat de matériel militaire" (n° 6645)

04.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik wens u te ondervragen over de aankopen van militair materiaal. In dat verband moet, mijns inziens, een politieke

04.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Selon les statistiques de l'OTAN, la Belgique dépense de

keuze worden gemaakt en ik ga ervan uit dat het punt niet in de commissie voor de Legeraankopen moet worden behandeld.

Mijnheer de minister, beter dan wie ook weet u dat het Belgisch leger jaar na jaar minder uitgeeft voor de aankoop van militair materiaal. Ik heb de moeite gedaan eens een kijkje te nemen over de grenzen en na te gaan wat onze burens doen. Onze burens, Nederland en Luxemburg, hebben in 2001 hun uitgaven verhoogd. De meest recente cijfers die in het nieuws zijn gekomen – ik ken eveneens de cijfers van vorig jaar – hebben betrekking op 1999. In dat jaar hebben we 0,2 miljard euro uitgegeven. Nederland heeft in 1999 1,1 miljard euro uitgegeven. Dat zijn niet mijn cijfers, maar de cijfers die de NAVO bekend heeft gemaakt. Ik neem aan dat ze kloppen. Alhoewel de NAVO de 200 miljoen die België heeft uitgegeven onvoldoende vindt, hebben we er niet beter op gevonden dan de uitgaven in 2000 en 2001 verder terug te schroeven. Nederland gaf in 2001 minstens 100 miljoen euro meer uit dan in 1999. Zelfs de Luxemburgers hebben hun budget voor militair materiaal in 2001 verviervoudigd. Uit een rapport van de NAVO-ministers van december bleek dat België het kleinste percentage van zijn militaire uitgaven besteedt aan de aankoop van militair materiaal. Volgens dit rapport zou dat 5,4% zijn.

Mijnheer de minister, u bent zeer trots op uw strategisch plan. Elk minister heeft een goed plan. U ook! Als men het plan erop naleest, kan men niet anders dan vaststellen dat u een aanzienlijke stijging van de uitgaven voor de uitrusting aankondigt. U hebt altijd verdedigd dat 25% van het budget moet worden besteed aan investeringen. 25% is een zaak, 5,4% is een andere zaak! We zitten echt met een probleem en schuiven het steeds opnieuw voor ons uit. Vorige week heb ik het driemaandelijks voortgangsrapport inzake de lopende uitgaven kunnen inkijken. Die uitgaven zijn reeds goed voor 22 miljard euro. We schuiven alles voor ons uit. Als al de geplande uitgaven echt worden uitgevoerd, zijn we failliet!

Mijnheer de minister, wat is uw standpunt terzake? Minder uitgaven voor militair materiaal lijkt een constante te worden. Tot hoe laag kunnen we zakken? Ofwel moet u uw eigen rapport bijstellen ofwel moet u het volgen. Ik beklemtoon dat mijn vraag ook een politiek aspect heeft.

04.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer Sevenhans, dit is echt een politieke vraag.

Mevrouw de voorzitter, dames en heren, bij de interpretatie van de NAVO-statistieken mag niet uit het oog worden verloren dat het plan voor investeringen van Landsverdediging zich in de beginfase van uitvoering bevindt.

Bepaalde wederuitrustingsprogramma's waarin werd voorzien in het strategisch plan, konden om verschillende redenen niet tot een goed einde worden gebracht binnen de geplande termijnen. In het kader van de pas geïnstalleerde eenheidsstructuur zal hieraan bijzondere aandacht worden geschonken.

Ik ben mij bewust van de noodzaak tot permanente opvolging van deze problematiek en heb deze bezorgdheid ook expliciet vermeld in het strategisch plan, ik citeer: "... kan aangenomen worden dat de DIDV, mits continue bijstelling, een aandachtige opvolging van de

moins en moins chaque année pour l'acquisition de matériel militaire, à l'inverse des Pays-Bas et du Luxembourg. En 1999, nous y avons consacré 0,2 milliard d'euros alors que nos voisins du nord ont alloué à ce secteur quelque 1,1 milliard d'euros. En dépit de la demande de l'OTAN, la Belgique a encore réduit ces dépenses alors que les Pays-Bas ont dépensé en 2001 cent millions d'euros de plus qu'en 1999 et que le Luxembourg a quadruplé ses efforts. La Belgique ne consacrerait plus que 5,4 % à l'achat de matériel. Pourtant, il est prévu une augmentation considérable des dépenses d'équipement dans le plan de modernisation stratégique du 12 mai 2000. Comment expliquer cette contradiction? Nous ne cessons de reporter tous nos engagements aux calendes grecques.

04.02 **André Flahaut**, ministre: En interprétant les statistiques de l'OTAN, il faut tenir compte de ce que la mise en oeuvre du plan d'investissements en est actuellement encore à la phase initiale. Pour différentes raisons, certains programmes n'ont pu être exécutés dans les délais. Cette problématique fait l'objet d'un suivi permanent. Le plan de modernisation stratégique court jusqu'en 2015. Il ne reste donc plus que 12 ans pour réaliser les objectifs de rééquipement et les corriger au besoin.

Ik heb daarnet geantwoord in

parameters, die de budgettaire haalbaarheid behelzen, doenbaar is."

Vergeten wij niet dat de DIDV zijn gesteund op een strategisch moderniseringsplan dat loopt tot 2015. Er blijven dus nog 12 jaar om de beoogde doelstellingen inzake wederuitrusting te verwezenlijken en de nodige bijsturingen uit te voeren om de haalbaarheid te blijven waarborgen.

J'ai répondu tout à l'heure à la première interpellation à propos des rapports de l'OTAN sur les pays candidats et sur les pays alliés. J'ai dit ce que je pensais de ces rapports. Sur les plans technique et théorique, ils sont sans doute très bien faits par des spécialistes. Sur le terrain, c'est autre chose. Nous devons prendre des décisions dans une perspective à long terme, en tenant compte des réalités politiques et aussi de l'adhésion de nos opinions publiques aux investissements que nous voulons faire. Il est déjà remarquable d'avoir réussi à faire accepter un plan de modernisation à 15 ans et d'avoir prévu, dans ce plan, des investissements militaires aussi importants.

Il faut aussi tenir compte de notre situation particulière. Si le Luxembourg et les Pays-Bas investissent plus, il faut reconnaître que leur situation générale, notamment en termes d'endettement, n'est pas aussi difficile que la nôtre. Enfin, nous avons dit que nous avions ce plan à 15 ans. J'ai expliqué aux secrétaires d'Etat américains, le précédent et celui-ci, que ce plan représentait les engagements de la Belgique, qu'elle les tiendrait et c'est ce que nous faisons. Il est inutile de nous demander d'aller plus vite. Si l'on change demain de gouvernement ou de ministre, les paramètres seront les mêmes et vous n'irez pas plus vite en investissements.

En ce qui concerne le futur, je suis assez confiant dans la structure mise en place. Auparavant, il y avait un service général des achats mais en réalité plusieurs sections travaillaient à la préparation des dossiers de façon désordonnée et avec des priorités qui reflétaient simplement la rapidité du travail des services concernés. Aujourd'hui, nous avons une direction générale des ressources matérielles qui a aussi une vue sur le long terme et sur la programmation dans l'année et qui peut, en fonction de l'urgence de certains dossiers par rapport à d'autres, les faire progresser puis aboutir en renforçant le personnel là où c'est nécessaire. Un dossier, à un certain moment prioritaire, par exemple, dans la force terrestre ne l'est peut-être pas dans une optique globale; par conséquent, son cheminement peut être quelque peu ralenti ou l'on peut tout simplement faire le constat, dans le but de réussir notre plan d'investissements, sur l'année et sur le pluriannuel, qu'il n'aboutira pas.

Ce sont les aspects positifs de la réforme. Ce sont d'ailleurs des économies en termes de fonctionnement. La rapidité de décision, le fait d'enlever tous les avis sans valeur ajoutée, cela provoquera des économies dans le fonctionnement et cela donnera les moyens nécessaires pour investir, pour réorienter les investissements. Et cela nous permettra de corriger progressivement le rapport personnel/investissements/fonctionnement. Pour y arriver, une continuité dans la durée est nécessaire. A l'extérieur, ils le comprennent aussi bien que nous mais l'on continue à établir des rapports. Je vous ai dit hier que ces rapports de l'OTAN ne m'empêchaient absolument pas de dormir parce que j'avais la conscience en paix. Nous avons fait ce que nous avons promis et

verband met de NAVO-rapporten over de kandidaat-landen. In theoretisch opzicht zijn ze heel goed. In het veld gaat het er anders aan toe. Wij dienen beslissingen te nemen op grond van de werkelijke toedracht. Luxemburg en Nederland investeren méér maar zij zitten niet opgezadeld met dezelfde problemen van schuldenlast als wij. Wij zullen onze verbintenissen nakomen, maar kunnen niet sneller handelen met de investeringen. Ik zie de toekomst met vertrouwen tegemoet. Vroeger beschikten wij over een centrale aankoopdienst, maar in werkelijkheid bestond er een veelheid aan her en der verspreide cellen die niet altijd op georganiseerde wijze te werk gingen. Vandaag echter, beschikken wij over een "Algemene directie materiële middelen" die over een langetermijnvisie beschikt en de nodige middelen ter beschikking stelt om dringende dossiers een extra duwtje te geven.

Door een rangorde voor de dossiers te bepalen kunnen besparingen worden verwezenlijkt op het stuk van de werking en kunnen de investeringen een andere bestemming krijgen, wat een bepaalde continuïteit veronderstelt.

C'était une réponse politique à une question politique.

nous poursuivons dans cette voie. C'est l'atout principal de notre crédibilité au niveau international.

04.03 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, u schuift alles voor u uit. Het zal voor de volgende regering zijn. De volgende minister mag het dan allemaal oplossen.

04.03 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Tout est renvoyé au prochain gouvernement.

Mijnheer de minister, ik ontken niet dat ik mij in een deel van uw antwoord terugvind. Ik ben niet zo moeilijk als u denkt dat ik ben. Ik stel echter vast dat we op het vlak van de investeringen helemaal nergens staan, en dat na bijna drie jaar van uw legislatuur. Op dat vlak kunt u niet waarmaken wat u zelf in uw nota hebt geschreven. Ofwel wilt u het niet waarmaken, ofwel willen uw coalitiepartners u daar niet bij helpen. Wat ook de reden is, ik stel gewoon vast dat het probleem voor de volgende regering zal zijn.

Sur le plan des investissements, nous ne sommes nulle part.

04.04 André Flahaut, ministre: Madame la présidente, depuis deux ans et demi, je ne fais rien! Le fait est bien connu. Je m'amuse effectivement!

04.05 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, dat heb ik nu ook weer niet gezegd, maar wat de investeringen betreft, is er een probleem.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

*La réunion publique de commission est levée à 15.47 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.47 uur.*